

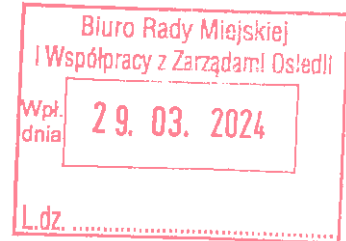
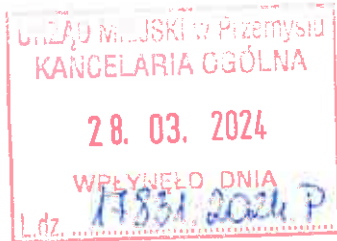

KRST KBF
M.04. B. w. P.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
37-700 Przemyśl, ul. Leszczyńskiego 3

Tel. (0-16) 675-05-59, 60 sekretariat@mops.przemyśl.pl

Przemyśl, dnia 28.03.2024 r.

FK.RP.032.1.24

Pan
Robert Bal
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Przemyślu

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w załączeniu przedkładam „Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu w roku 2023 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej na 2024 rok”.

DYREKTOR
mgr Piotr Hryniszyn

Otrzymują:

1. Adresat,
2. A/a.

**Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Przemyślu
w roku 2023**

**oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy
zastępczej na 2024 rok**

Przemyśl, marzec 2024 r.

Spis treści

I. Organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	4
1. Struktura organizacyjna MOPS.	4
2. Kontrole zewnętrzne.....	4
3. Kontrole w jednostkach nadzorowanych.....	5
II. Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.	5
1. Zatrudnienie.....	5
2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia.....	6
3. Warunki pracy, wyposażenie.....	7
III. Budżet MOPS	7
IV. Pomoc Środowiskowa.....	15
A. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.	15
B. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.....	16
1. Zasiłek stały.....	17
2. Zasiłek okresowy.....	17
3. Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”.....	17
4. Usługi opiekuńcze.....	19
5. Zasiłek celowy.....	19
6. Pomoc rzeczowa.....	19
7. Aktywizacja osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.....	22
8. Asystent rodziny.....	24
V. Pomoc instytucjonalna.....	25
1. Domy Pomocy Społecznej.....	25
VI. Opieka nad dzieckiem i rodziną.....	28
1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.....	29
2. Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemyśla.....	30
3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	32
4. Praca socjalna z rodziną naturalną dziecka.....	34
5. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	34
6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – Ośrodek Wsparcia Socjalnego.....	36
VII. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.....	37
1. Dodatki do zasiłku rodzinnego :	38
2. Świadczenia opiekuńcze.....	44
3. Zasiłki dla opiekunów.....	47
4. Świadczenie rodzicielskie.....	48
5. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”.....	48

6. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.....	49
7. Zaliczka alimentacyjna.....	51
8. Fundusz alimentacyjny.....	52
9. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	53
VIII. Program „Rodzina 500 plus”.....	58
IX. Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej, Karta Dużej Rodziny.....	59
X. Dodatek Mieszkaniowy.....	61
XI. Pomoc materialna dla uczniów.....	62
1. Stypendia szkolne.....	63
2. Zasiłki szkolne.....	64
XII. Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych.....	65
XIII. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.....	74
XIV. Programu Osłonowy „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemysła na 2023 rok”.....	76
XV. Wydawanie zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”.....	77
XVI. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.....	78
XVII. Program „Złota rączka dla Przemyskich Seniorów 70+ i osób niepełnosprawnych 50+”.....	79
XVIII. Dodatek węglowy.....	79
XIX. Dodatek do gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.....	80
XX. Dodatek elektryczny.....	81
XXI. Dodatek gazowy czyli refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe.....	82
XXII. Pomoc skierowana do obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.....	84
1. Pomoc w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę oraz świadczenia z pomocy społecznej.....	84
2. Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia.....	84
3. Świadczenia rodzinne.....	85
4. Pomoc materialna dla uczniów.....	86
XXIII. Najważniejsze dokonania w 2023 r.....	87
XXIV. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2024 ROK.....	89
XXV. ZAGROŻENIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2024 ROKU.....	91

I. Organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Struktura organizacyjna MOPS.

W 2023 roku w MOPS obowiązywał statut opracowany w 2016 roku. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Przemysła nr 289/2021 z dnia 26.07.2021 r. wprowadzony został Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemysłu, który obowiązywał również w 2023 roku.

W 2023 roku wydano 36 zarządzeń wewnętrznych Dyrektora MOPS organizujących pracę jednostki, m. in. w następujących sprawach:

- Wprowadzono zmiany w regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000 zł netto,
- Wprowadzono regulamin rekrutacji i uczestnictwa w Programie Osłonowym „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemysła na 2023 rok”,
- Ustalono nową organizację czasu pracy dla grupy zawodowej pracowników socjalnych oraz ich wzajemnych zastępstw,
- Powołano Zespół Doradczy do opiniowania wniosków dotyczących zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON,
- Ustalono zasady rozpatrywania wniosków oraz wysokość dofinansowania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON w roku 2023,
- Powołano zakładową komisję socjalną na kadencję – 2023 r.,
- Wprowadzono regulamin pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” realizowanego przez MOPS Przemysł w Gminie Miejskiej Przemysł w 2023 roku oraz zasady jego realizacji,
- Powołano komisję do przeprowadzenia naboru na stanowisko Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej,
- Ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację w 2023 roku Programu MRPiPS pod nazwą „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023” finansowanego z Funduszu Solidarnościowego oraz powołano Komisję Konkursową w celu opiniowania złożonych ofert,
- Ustalono Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemysłu i Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Przemysłu,
- Powołano komisję do przeprowadzenia naboru na stanowisko: informatyk,
- Wprowadzono Regulamin użytkowania samochodów prywatnych do celów służbowych oraz zasad przydziału biletów komunikacji miejskiej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemysłu,
- Przyjęto Regulamin organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej a także politykę zarządzania ryzykiem i zasady dokonywania samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemysłu,
- Ustalono dzień wolny od pracy w zamian za święto przypadające w innym dniu niż niedziela.

2. Kontrole zewnętrzne

W 2023 roku w MOPS przeprowadzone zostały cztery kontrole zewnętrzne, dokonane przez:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych - przedmiotem kontroli była przede wszystkim prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne. Kontrola swym zakresem objęła również ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych,

ich wypłatę i dokonywanie rozliczeń, a także prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenie emerytalne i rentowe. Poddane kontroli zostały również przekazywane do ZUS dane w związku z COVID 19;

- 2) Państwową Inspekcją Pracy - kontrola swym zakresem objęła wewnątrzzakładowe źródła prawa pracy w tym m.in. regulamin wynagradzania. Przedmiotem kontroli były również normy i zasady przydziału środków ochrony indywidualnej odzieży i obuwia roboczego. Wśród kontrolowanych aspektów znalazły się także zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w Ośrodku;
- 3) Najwyższą Izbę Kontroli - przeprowadzone badanie dotyczyło kontroli działań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- 4) Państwową Inspekcją Pracy - druga z przeprowadzonych kontroli w 2023 roku przez Państwową Inspekcję Pracy dotyczyła przede wszystkim stosunku pracy oraz przyznawanych w Ośrodku nagród i dodatków specjalnych dla pracowników MOPS.

3. Kontrole w jednostkach nadzorowanych

W roku 2023 przeprowadzono kontrole w trzech Warsztatach Terapii Zajęciowej:

I. Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Przemysłu

Nie wydano zaleceń pokontrolnych z uwagi na to, że nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

II. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie”

Nie wydano zaleceń pokontrolnych z uwagi na to, że nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

III. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intellektualnie w Przemysłu

Nie wydano zaleceń pokontrolnych z uwagi na to, że nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

II. Zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

1. Zatrudnienie.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. MOPS zatrudniał 117 pracowników, z czego w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności pracę świadczyło 8 osób.

Struktura zatrudnienia według komórek organizacyjnych i etatów przedstawia się następująco (stan na 31.12.2023 r.):

- Kierownictwo Ośrodka – 2 etaty,
- Główny Księgowy – 1 etat,
- Dział Administracyjno-Organizacyjny – 9,25 etatu,
- Dział Finansowo-Księgowy – 10 etatów,
- Dział Pomocy Środowiskowej z sekcją ds. DPS i Ośrodków Wsparcia– 37 etatów,

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy Domowej – 2 etaty,
- Dział Świadczeń i Dokumentacji – 6,75 etatu,
- Dział Dodatków Mieszkaniowych z sekcją ds. dodatku energetycznego, Karty Dużej Rodziny, Przemyskiej Karty Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej oraz stypendiów i zasiłków szkolnych – 9 etatów,
- Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej – Zespół do spraw Rodzinnej pieczy zastępczej – 10 etatów,
- Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Wychowawczych – 12 etatów,
- Biuro ds. Zamówień Publicznych i Funduszy Zewnętrznych – 1 etat,
- Wieloosobowe Stanowisko ds. Rehabilitacji Społecznej – 3 etaty,
- Obsługa Informatyczna – 1 etat,
- Radca prawny – 1 etat,
- Starszy Inspektor ds. BHP – 0,25 etatu,
- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – 7,5 etatu.

2. Doskonalenie zawodowe pracowników, kursy, szkolenia.

Niezbędnym elementem dla procesu standaryzacji usług socjalnych i społecznych jest dbałość o rozwój, proces kształcenia i samokształcenia służb pomocowych poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach, zapoznawanie się ze specjalistyczną literaturą oraz wymiana doświadczeń. W związku z powyższym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu stale podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach, spotkaniach, konferencjach i forach wymiany doświadczeń. Pozwala to na realizację zadań na wysokim poziomie i powoduje utrzymanie wysokiego standardu obsługi beneficjenta oraz świadczonych usług.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań pracownicy jednostki w 2023 roku odbyli szereg szkoleń, które organizowane były stacjonarnie oraz on-line. Kursy, szkolenia oraz konferencje, w których udział brali pracownicy to m.in.:

- Dodatki mieszkaniowe na 2024 rok. Jakich zmian można się spodziewać?
- Adopcja – rodzicielstwo serca. Wspieranie rozwoju dziecka w rodzinie adopcyjnej,
- Doręczenia elektroniczne od grudnia 2023 w procedurze administracyjnej – przygotowanie do wdrożenia,
- Nowe „Niebieskie Karty”,
- Prawo zamówień publicznych w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027,
- Partnerstwo między profesjami społecznymi. Współpraca, współdziałanie integracja w pracy socjalnej,
- Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci,
- Świadczenia wspierające a świadczenia pielęgnacyjne,
- Szkolenie kompetencyjne CUS,
- Świadczenia rodzinne 2023/2024,
- Podatek PIT, ZUS, ZFŚS – zmiany od 2023 r.,
- Kodeks postępowania administracyjnego,
- Zmiany w Funduszu alimentacyjnym na okres 2023,
- Interwent skuteczny wobec przemocy,
- Sprawozdawczość budżetowa wg obowiązujących przepisów w JST i ich jednostkach organizacyjnych za II kwartał 2023 r.,
- Tworzenie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych,
- Kurs kancelaryjno-archiwalny II stopnia,

- Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej po zmianach w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które weszły w życie z dniem 01.02.2023 r.,
- Przeciwdziałanie przemocy domowej – rewolucyjne zmiany 2023,
- Motywacja do pracy – jak ją wzmacniać by zapobiegać wypaleniu zawodowemu?,
- Zasady horyzontalne w projektach UE w projektach EFS+ w kontekście projektów FEP 2021-2027,
- Obsługa trudnego klienta w urzędzie,
- Szkolenie z zakresu przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Łącznie w różnych formach szkoleń udział wzięło 29 pracowników, z tego niektórzy kilkakrotnie.

W 2023 roku pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku mieli zapewnioną możliwość uczestnictwa w superwizji pracy socjalnej. Z tej formy doskonalenia zawodowego skorzystało 20 z 36 zatrudnionych pracowników socjalnych.

Zgodnie z przepisami, terminowo organizowane są szkolenia okresowe pracowników z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Warunki pracy, wyposażenie.

Główna siedziba MOPS mieści się przy ul. Leszczyńskiego 3 w budynku wolnostojącym trzykondygnacyjnym z zagospodarowaną suteroną i strychem o łącznej powierzchni 1.066 m², w tym 534 m² powierzchni biurowej. Budynek ten jest w trwałym zarządzie MOPS.

Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym i w znacznym stopniu przystosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na terenie nieruchomości znajduje się parking samochodowy dla pracowników i klientów, w tym także stanowisko postojowe dla osób niepełnosprawnych.

W siedzibie przy ul. Leszczyńskiego 3 oraz w budynku przy ul. Dworskiego 98 wykonywane są bieżące remonty w celu utrzymania obiektów w dobrej kondycji technicznej.

W niedalekim sąsiedztwie przy ul. Dworskiego 98 w budynku Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 na zasadzie użyczenia MOPS zajmuje dwie kondygnacje (wysoki parter oraz piętro). W pomieszczeniach na parterze mieści się Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Wychowawczych oraz stanowiska związane z obsługą osób niepełnosprawnych (PFRON), zaś na piętrze Dział Dodatków Mieszkaniowych z sekcją ds. dodatku energetycznego, Karty Dużej Rodziny, Przemyskiej Karty Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej oraz stypendiów i zasiłków szkolnych, Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej – Zespół do spraw Rodzinnej pieczy zastępczej wraz z Ośrodkiem Wsparcia Socjalnego. Łącznie zajmujemy tam 20 pomieszczeń biurowych oraz kilka gospodarczych.

Budynek wyposażony jest w dźwig dla osób niepełnosprawnych, a stan techniczny użytkowanych pomieszczeń jest zadowalający.

Budynki przy ul. Leszczyńskiego 3 oraz Dworskiego 98, są zabezpieczane elektronicznym systemem antywłamaniowym oraz monitoringiem.

W miarę posiadanych środków finansowych dokonywano systematycznej wymiany zużytych mebli i sprzętu biurowego.

III. Budżet MOPS

W 2023 r. realizując powierzone zadania wydano kwotę **66 815 047,35 zł** stanowiącą 99,1 % planowanego budżetu. Na podstawie decyzji administracyjnych MOPS - finansowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest

dokonywane bezpośrednio z budżetu Urzędu Miejskiego do jednostek je realizujących tj. PCK oraz PKPS.

Tabela Nr 1. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w 2023 r.

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
1	Rozdział 80195 Pozostała działalność	8 500,00	3 574,47	42,1
2	Rozdział 85195 Pozostała działalność	4 890,00	4 890,00	100,0
3	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej	7 386 683,00	7 386 415,66	100,0
4	Rozdział 85205 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	5 100,00	4 172,20	81,8
5	Rozdział 85213 Składki na ubezpiecz. zdrowotne	255 087,04	247 797,15	97,1
6	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiecz. społeczne	1 832 184,00	1 808 094,83	98,7
7	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	2 847 127,00	2 844 813,66	99,9
9	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	2 398 837,00	2 375 033,26	99,0
10	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej	7 383 800,00	7 312 713,25	99,0
11	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i interwokaliczny	40 865,00	38 807,77	95,0
12	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze oraz usługi specjalistyczne	Budżet SPO	Budżet SPO	-
13	Rozdział 85230 Pomoc państwa w zakresie dożywiania	2 575 000,00	2 561 979,21	99,5
14	Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców	17 304,00	17 304,00	100,0
15	Rozdział 85295 Pozostała działalność	304 043,60	296 102,14	97,4
16	Rozdział 85321 ZON	1 146 386,00	1 126 414,95	98,3
17	Rozdział 85395 Pozostała działalność	3 210 149,82	3 041 038,00	94,7

Lp.	Tytuł	Plan w złotych	Wykonanie w złotych	Wykonanie w procentach
18	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów – stypendia socjalne	180 512,00	126 686,71	70,18
19	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	34 567 159,00	34 516 729,42	99,9
20	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	9 159,00	9 159,00	100,0
21	Rozdział 85504 Asystent rodziny	373 092,46	330 043,33	88,5
22	Rozdział 85508 Rodziny zastępcze	1 791 384,97	1 731 996,47	96,7
23	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	91 278,00	90 817,60	99,5
23	Rozdział 85513 Składki na ubezpiecz. zdrowotne	946 834,00	930 509,37	98,3
	Rozdział 85595 Pozostała działalność	14 859,00	9 954,90	67,0
	Ogółem	67 390 234,89	66 815 047,35	99,1

Tabela Nr 2. Wykonanie budżetu MOPS w Przemysłu za rok 2023 – Układ wykonawczy 2024.

Lp.	Tytuł	Wykonanie 2023	Układ wykonawczy budżetu 2024	Plan po zmianach 2024
1	Rozdział 80195 Pozostała działalność - zadanie finansowane z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy	3 574,47	0,00	0,00
2	Rozdział 85195 Pozostała działalność - zadania zlecone	4 890,00	0,00	0,00
3	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej - zadania własne	7 386 415,66	8 160 000,00	8 160 000,00
4	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zadania własne	4 172,20	2 500,00	5 000,00

5	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne - dotacja na zad. własne	247 797,15	319 500,00	319 500,00
6	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze w tym: zadania własne: -zas. cel., okres., bil. kred. -okresowe - dotacja na zad. własne	1 808 094,83	2 557 000,00	2 557 000,00
		168 544,91 1 639 549,92	267 000,00 2 290 000,00	267 000,00 2 290 000,00
7	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe - zadania własne	2 844 813,66	3 150 000,00	3 150 000,00
8	Rozdział 85216 Zasiłki stałe - dotacja na zad. własne	2 375 033,26	2 985 000,00	2 985 000,00
9	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społ. w tym: - zadania własne - dotacja na zad. własne - zadania zlecenie	7 312 713,25	8 198 527,00	8 196 027,00
		6 233 580,98 986 426,08 92 706,19	7 442 567,00 634 130,00 121 830,00	7 440 067,00 634 130,00 121 830,00
10	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS - zadania własne	38 807,77	40 000,00	40 000,00
11	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	Budżet SPO	Budżet SPO	Budżet SPO
12	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania w tym: - zadania własne - dotacja na zad. własne	2 561 979,21	605 000,00	1 347 500,00
		583 563,16 1 978 416,05	605 000,00 0,00	605 000,00 742 500,00
	Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców - zadania zleczone	17 304,00	0,00	0,00
13	Rozdział 85295 Pozostała działalność	296 102,14	125 624,00	145 113,88
	w tym zadania własne: - prace społecznie-użyteczne	75 244,14	72 000,00	57 000,00
	- odpłatność za schronisko dla bezdomnych, wkład własny do Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”	39 052,62	45 000,00	60 000,00

	zadania zlecone: - wypłata dodatków osłonowych - zadania finansowane z Funduszu COVID-19 - Program „Korpus Wsparcia Seniorów” Refundacja podatku VAT - zadania finansowane z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w tym zadania zlecone: zakup oprogramowania POMOST	0,00 52 556,26 60 305,12 68 944,00 0,00	0,00 0,00 0,00 0,00 8 624,00	0,00 0,00 10 734,88 8 755,00 8 624,00
14	Rozdział 85321 ZON - zadania zlecone	1 126 414,95	1 098 474,00	1 142 691,00
15	Rozdział 85395 Pozostała działalność w tym zadania: - zadania finansowane z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy - zadania finansowane z Funduszu COVID-19 - dodatek węglowy - zadania finansowane z Funduszu COVID-19 - dodatki dla gospodarstw domowych oraz podmiotów wrażliwych - zadania finansowane z Funduszu - dodatki elektryczne dla odbiorców energii elektrycznej	3 041 038,00 1 779 907,00 893 421,00 91 290,00 276 420,00	0,00 0,00 0,00 0,00	211 868,00 211 868,00 0,00 0,00 0,00
16	Rozdział 85415 – pomoc materialna dla uczniów, inne formy pomocy dla uczniów w tym: zadania własne dotacja na zad. własne	126 686,71 25 337,35 101 349,39	40 000,00 40 000,00 0,00	40 000,00 40 000,00 0,00

17	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne w tym:	34 516 729,42	36 201 500,00	36 825 379,00
	- zadania własne	198 096,15	125 000,00	125 000,00
	- zadania zlecone	33 936 253,43	36 076 500,00	36 605 900,00
	- zadania finansowane z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy	382 379,84	0,00	94 479,00
18	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny - zadania zlecone	9 159,00	1 020,00	1 020,00
19	Rozdział 85504 Asystent rodziny - zadania własne	330 043,33	416 204,00	416 204,00
20	Rozdział 85508 Rodziny zastępcze w tym: - zadania własne	1 731 996,47	1 826 773,00	1 826 773,00
21	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo- wychowawcze - zadania własne	90 817,60	100 000,00	100 000,00
22	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne - zadania zlecone	930 509,37	790 300,00	790 300,00
23	Rozdział 85595 Pozostała działalność składki na ubezpieczenie zdrowotne - zadania finansowane z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy	9 954,90	0,00	2 373,00
	Ogółem	66 815 047,35	66 617 422,00	68 261 748,88

Tabela Nr 3. Wykonanie planu budżetu według rozdziałów w latach 2020 – 2023

Lp.	Tytuł	2020	2021	2022	2023	układ wykonawczy 2024
1	Rozdział 70095 Gospodarka mieszkaniowa	0	1 276	0	0	0
	Rozdział 80195 Pozostała działalność	0	0	0	3 574	0
2	Rozdział 85195 Pozostała działalność	1 989	18 104	3 503	4 890	0

3	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej	5 552 274	5 762 032	6 440 766	7 386 416	8 160 000
4	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 211	2 029	621	4 172	2 500
5	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	241 620	227 782	251 824	247 797	319 500
6	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne	2 149 573	2 066 118	2 155 848	1 808 095	2 557 000
7	Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	2 488 657	2 618 185	2 681 527	2 844 814	3 150 000
8	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	2 350 173	2 299 863	2 471 761	2 375 033	2 985 000
9	Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej	5 656 262	5 636 337	6 172 438	7 312 713	8 198 527
10	Rozdział 85220 Poradnictwo, mieszkania chronione i OWS	17 475	23 190,00	31 483	38 808	40 000
11	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	<i>SPO</i> 1 756 708	<i>SPO</i> 1 773 989	<i>SPO</i> 1 999 424	<i>SPO</i> 2 099 760	<i>SPO</i> 2 830 324
12	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	2 487 546	2 548 683	2 582 179	2 561 979	605 000
13	Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0	17 304	0
14	Rozdział 85295 Pozostała działalność prace społecznie użyteczne oraz projekty UE	190 343	69 152	4 241 105	296 102	125 624
15	Rozdział 85321 ZON	738 798	881 252	931 042	1 126 415	1 098 474
16	Rozdział 85395 Pozostała działalność	0	0	17 525 912	3 041 038	0

17	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów, inne formy pomocy dla uczniów	210 633	201 259	144 853	126 687	40 000
18	Rozdział 85501 Świadczenia wychowawcze	53 661 874	52 418 308	21 395 654	0	0
19	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	28 532 054	30 173 234	31 743 591	34 516 729	36 201 500
20	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	1 763	2 476	5 260	9 159	1 020
21	Rozdział 85504 Asystent rodziny	2 085 635	257 349	258 860	330 043	416 204
22	Rozdział 85508 Rodziny zastępcze	1 961 425	1 856 049	1 748 691	1 731 997	1 826 773
23	Rozdział 85510 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	396 738	445 960	281 258	90 818	100 000
24	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne	513 280	623 688	782 591	930 509	790 300
	Rozdział 85595 Pozostała działalność	0	0	3 432	9 955	0
	Ogółem	110 996 031	109 906 315	103 853 623	68 914 807	69 447 746

Informacja o wniesionych przez klientów MOPS w Przemysłu odwołaniach od decyzji administracyjnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemysłu w latach 2020-2023.

Tabela Nr 4. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w latach 2020 - 2023.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Ilość decyzji ogółem	7 907	7 829	7 710	6 890
w tym odwołań	20	25	30	15
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	12	7	11	7
Decyzje utrzymane w mocy	7	8	18	5
Inne rozstrzygnięcie	1	4	1	3
Brak rozstrzygnięcia	0	6	0	0

Tabela Nr 4a. Decyzje administracyjne z zakresu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego wydane w latach 2020– 2023.

Wyszczególnienie	Ze świadczeń rodzinnych				Fundusz alimentacyjny			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Ilość decyzji ogółem	4 720	5 005	4 761	5 144	467	515	510	437
w tym odwołań	35	152	121	122	6	5	1	9
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	22	57	24	21	0	2	1	1
Decyzje utrzymane w mocy	13	21	25	24	6	1	0	5
Inne rozstrzygnięcie	0	56	67	74	0	2	0	3
Brak rozstrzygnięcia	0	18	5	3	0	0	0	0

Tabela Nr 4b. Decyzje administracyjne z zakresu świadczeń wychowawczych w latach 2020-2023.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Ilość decyzji ogółem	298	616	83	13
w tym odwołań	4	10	2	1
Decyzje uchylone do ponownego rozpatrzenia	1	0	0	1
Decyzje utrzymane w mocy	3	7	2	0
Inne rozstrzygnięcie	0	0	0	0
Brak rozstrzygnięcia	0	3	0	0

IV. Pomoc Środowiskowa

A. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę.

Tabela Nr 5. Realizacja zadań według form pomocy w 2023 r.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczenia w złotych	% stosunku do 2021
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	45	124	586 101,04	111,82

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania

i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej, w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi, organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w środowiskach domowych 47 osobom: 21 osób dorosłych i 26 dzieci. W wyniku ogłoszonego w 2020 r. otwartego konkursu ofert na realizację tego zadania, w styczniu 2021 r. podpisano umowę zlecającą realizację tych usług Zarządowi Okręgowemu Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Przemysłu do 31 grudnia 2025 roku. W 2023 roku koszt 1 godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyniósł 30,76 zł.

Tabela Nr 6. Realizacja usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2020-2023.

Lata	Ilość godzin wykonana	Ilość osób objętych pomocą
2020	18 021	43
2021	20 115	58
2022	20 160	49
2023	19 054	47

B. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Tabela Nr 7. Realizacja zadań według form pomocy - 2023 r.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń w złotych	Procentowy wskaźnik wzrostu do 2022 roku
1	Zasiłki stałe w tym: Środki własne Środki z dotacji	399	506	2 375 033 0 2 375 033	96,09
2	Zasiłki okres. w tym: Środki własne Środki z dotacji	616 x x	1 500	1 640 784 1 234 1 639 550	83,89 90,60 83,88
3	Posiłek w tym* Dzieci	679 651	1 586 1 557	514 095 446 887	128,41 129,37
4	Usługi opiekuńcze**	232	264	1 036 436	93,25
5	Zasiłek celowy zdarzenie losowe	4	7	20 000	174,29
6	Sprawienie pogrzebu	X	16	43 183	128,52
7	Zasiłek celowy, celowy specjalny, celowy zwrotny***	1 222	2 812	2 153 500	92,33

	Poradnictwo specjalistyczne	168	484	X	144,91
8	Interwencja kryzysowa	0	0	X	0,00
	Praca socjalna	1 590	3 608	X	84,24

* dane zawierają dożywianie w przedszkolach, szkołach, obiady dowożone,

** kwota nie uwzględniana w budżecie MOPS, pomniejszona o należną odpłatność –477 223 zł,

***dane zawierają pomoc formie zasiłków celowych na żywność z programu dożywiania.

1. Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeśli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli nie posiada do nich prawa z innych systemów. Kwota zasiłku od 2023 r. nie może być wyższa niż 719 zł i nie niższa niż 30 zł.

Tabela Nr 8. Realizacja zasiłków stałych w latach 2020 – 2023.

Lp.	Lata	Liczba osób objętych pomocą	Wydatkowana kwota
1	2020	432	2 350 173
2	2021	422	2 299 863
3	2022	403	2 471 761
4	2023	399	2 375 033

2. Zasiłek okresowy.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50 % tej różnicy, jednak nie mniej niż 20,00 zł. Gmina Miejska Przemyśl w 2023 r. otrzymała dotację celową na realizację tego zadania z budżetu państwa, a uzupełnienie zasiłku nastąpiło ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 9. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2020-2023.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Wydatkowana kwota	1 905 037	1 862 855	1 955 894	1 640 784
Wzrost do roku poprzedniego	105,03%	97,79%	104,99	83,89
Liczba rodzin	705	732	693	606

3. Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”.

2023 rok był kolejnym rokiem realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 ustanowionego Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r.

W ubiegłym roku na realizację tego programu wydatkowano kwotę 2 473 020 zł, w tym środki z budżetu gminy 494 604 zł. Dożywianie jest realizowane głównie w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności, gorącego posiłku w przedszkolach, żłobkach, świetlicach szkolnych, środowiskowych, bursach szkolnych i internatach, kuchniach prowadzonych przez organizacje pozarządowe itp.

Tabela Nr 10. Realizacja programu "Posiłek w szkole i w domu" w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Dzieci 0-7	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Razem 2023 r.	% w stosunku do 2022 r.
Liczba osób objęta programem	511	775	1 705	2 919	93,35
Koszt programu w złotych	X	X	X	2 473 020	99,76
w tym budżet gminy	X	X	X	494 604	99,14
Liczba posiłków	30 397	35 559	1 952	67 908	120,23

Z tabeli Nr 10 wynika, że liczba osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu” jest niższa niż w roku poprzednim. Natomiast wykonanie jest na tym samym poziomie co w roku poprzednim.

Pomoc doraźna lub okresowa w postaci gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. W 2023 roku dożywianiem objęto – 651 dzieci w wieku od 0 do ukończenia szkoły różnego typu. Dożywianie dzieci było prowadzone w systemie zbiorowym w żłobkach, przedszkolach, szkołach różnego typu, bursach, internatach szkolnych i poprzez organizacje pozarządowe. W porównaniu z rokiem poprzednim widać wyraźny wzrost tej formy pomocy.

Pomoc w formie dożywiania przyznawano w 2023 roku bezpłatnie, jeżeli dochód nie przekraczał 200 % kryterium dochodowego, czyli dla osoby samotnie gospodarującej 1 552,00 zł netto, natomiast na osobę w rodzinie – 1.200,00 zł netto. Przy dochodzie rodziny wyższym stosowano częściową odpłatność na podstawie Uchwały Nr 41/2018 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz określenia zasad zwrotu poniesionych na ten cel wydatków i określenia warunków odpłatności za udzieloną pomoc. W tej sprawie wszystkie wnioski o przyznanie pomocy w formie posiłku dla dzieci i młodzieży zostały rozpatrzone pozytywnie.

W ramach posiłków (poza dożywianiem dzieci w szkołach) kontynuowane jest dowożenie pełnych obiadów do miejsca zamieszkania dla 25 osób w 2023 r.

Tabela Nr 11. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” latach 2020 - 2023.

Lata	Liczba osób objętych pomocą	Kwota dotacji (bez środków na doposażenie i dowóz posiłków)	Udział własny gminy	Ogółem środki na dożywianie
2020	3 529	1 920 000	481 070	2 401 070
2021	3 408	1 960 000	498 278	2 458 278
2022	3 127	1 980 000	498 930	2 478 930

2023	2 919	1 978 416	494 604	2 473 020
------	-------	-----------	---------	-----------

4. Usługi opiekuńcze.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Od 2011 roku Prezydent Miasta powierzył realizację tego zadania w drodze otwartych konkursów ofert organizacjom pozarządowym: Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej oraz Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód do 1 164 zł netto, zaś osobom w rodzinie 900 zł netto. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Nr 268/2008 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na usługi opiekuńcze, pomoc w naturze lub pieniężną przyznaną pod warunkiem zwrotu oraz pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie oraz uchwały Nr 153/2023 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 października 2023 r. zmieniającej ww. cyt. uchwałę, która określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi na terenie miasta. Ustalenie zakresu usług oraz odpłatności za ich świadczenie w formie decyzji administracyjnej jest zadaniem MOPS.

W trakcie roku pracownicy socjalni wizytują środowiska osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze zwracając uwagę na zgodność zakresu usług z potrzebami i wydaną decyzją szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

5. Zasilek celowy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasilek celowy. Może on być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, a także kosztów pogrzebu.

Tabela Nr 12. Realizacja zasiłków celowych w latach 2020–2023.

Lata	Kwota świadczenia w złotych	Liczba osób którym przyznano pomoc	Liczba świadczeń	Średnia wysokość zasiłku w złotych
2020	165 642	706	722	229
2021	170 837	599	617	277
2022	170 309	593	598	285
2023	143 143	477	569	252

6. Pomoc rzeczowa.

Pomoc w formie rzeczowej realizowana jest po uzyskaniu darów od indywidualnych darczyńców przekazywanych do MOPS, organizacji pozarządowych, z Unijnego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2021 Plus.

Głównym celem programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 jest dotarcie z pomocą żywnościową do grup i osób najbardziej potrzebujących poprzez cykliczne przekazywanie paczek żywnościowych oraz umożliwienie udziału w warsztatach kulinarno – żywieniowych oraz edukacyjnych dotyczących wzmocnienia samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. Od stycznia 2022 roku trwała się realizacja Podprogramu 2021 Plus, w ramach którego osoby najbardziej potrzebujące w całej Polsce mogły skorzystać z wsparcia w postaci żywności, jak również możliwości uczestniczenia w różnych działaniach wspierających, edukacyjnych i włączających. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Na terenie Przemysła dystrybucją żywności dla mieszkańców Przemysła w ramach Programu zajmuje się Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz CARITAS Archidiecezji Przemyskiej – natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle kwalifikuje osoby i rodziny, do tej formy pomocy zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 5 oraz art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Do końca 2022 roku osoby, które otrzymały skierowanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach Podprogramu 2021 Plus, mogły skorzystać ze wsparcia w postaci żywności, która była dystrybuowana w formie paczek żywnościowych. Od stycznia 2023 r. do grudnia 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle wydał skierowania 959 rodzinom, w których zamieszkiwało 2 406 osób. Prócz wsparcia żywnościowego, Polski Komitet Pomocy Społecznej w Przemyśle oraz Caritas Archidiecezji Przemyskiej realizowali cykliczne działania współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w formie:

- warsztatów dietetycznych i dotyczących zdrowego żywienia,
- warsztatów edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych).

Wsparcie działaniami towarzyszącymi, pozwoli na zwiększenie wymiaru pomocy żywnościowej, która realizowana jest w ramach Programu.

Tabela Nr 13. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2020 -2023 r.

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin w 2020 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2021 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2022 r	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2023 r	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	787	1 671	711	1 497	658	1 325	634	1 202
2.	Sieroctwo	4	16	2	10	1	3	1	1
3.	Bezdomność	38	38	34	34	46	46	45	45
4.	Ochrona macierzyństwa	253	1 134	223	1 022	219	1 012	218	1 007
5.	Bezrobocie	1 063	2 982	1 021	2 837	939	2 600	846	2 279
6.	Niepełnosprawność	689	1 339	644	1 195	629	1 182	656	1 229
7.	Długotrwała choroba	695	1 311	657	1 165	643	1 125	681	1 175
8.	Bezradność socjalna i ekonomiczna w tym :	213	613	192	563	193	592	204	636
	-rodziny niepełne	138	391	126	363	128	375	128	389
	-rodziny wielodzietne	22	128	21	120	22	129	28	160

9.	Alkoholizm	74	132	65	110	73	135	78	135
10.	Narkomania	7	10	5	5	7	8	6	7
11.	Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	9	15	10	21	7	18	12	28

Należy nadmienić, iż podstawową przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną jest bezrobocie. W grudniu 2023 roku stopa bezrobocia była wyższa niż stopa bezrobocia w analogicznym okresie 2022 roku i wynosiła 10,00 % .

Tabela Nr 14. Typy rodzin objętych pomocą finansową - zadania gminy łącznie z pracą socjalną w latach 2020-2023.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2020 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2021 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2022 roku	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin w 2023 roku	Liczba osób w rodzinie
1.	Rodziny ogółem	2 074	5 028	1 964	4 680	1 888	4 421	1 845	4 195
	w tym :								
	- rodziny objęte tylko pracą socjalną	147	433	144	398	169	427	166	452
	w tym o liczbie osób :								
	1	880	880	853	853	866	866	900	900
	2	372	744	374	748	325	650	297	594
	3	283	849	253	759	248	744	239	717
	4	306	1 224	255	1 020	239	956	208	832
	5	127	635	133	665	119	595	107	535
	6 i więcej	106	696	96	635	91	610	94	617
2.	Rodziny z dziećmi	836	3 286	771	3 054	725	2 883	667	2 665
	w tym o liczbie dzieci :								
	1	317	904	288	819	252	716	230	660
	2	314	1 248	278	1 094	274	1 048	244	918
	3	138	683	129	636	118	583	109	539
	4	42	258	50	303	55	329	58	354
	5	14	104	15	112	17	126	19	133
	6	11	89	10	78	7	58	3	24
	7 i więcej	0	0	1	12	2	23	4	37
3.	Rodziny niepełne	283	883	258	827	258	843	239	788
4.	Rodziny emerytów	454	776	463	781	444	720	451	698
	w tym jednoosobowe	277	277	286	286	274	274	291	291

7. Aktywizacja osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej.

Organizacja prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizacji społeczno-zawodowej, które zostały wprowadzone ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych.

Prace społecznie użyteczne ukierunkowane są przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Program prac społecznie użytecznych jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia. Skierowany jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Przy kierowaniu do prac społecznie użytecznych uwzględniany jest wiek osoby bezrobotnej, jej stan zdrowia i posiadane kwalifikacje. Osoby do prac społecznie użytecznych typują pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Bezrobotni wykonują głównie prace gospodarczo-porządkowe i remontowe w miejscu ich zamieszkania lub pobytu, w wymiarze czasu pracy wynoszącym 10 godzin na tydzień. Osoba bezrobotna może cały rok (i dłużej) wykonywać prace społecznie użyteczne, przy czym zachowuje status osoby bezrobotnej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym i wypadkowym, z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej. Odmowa przyjęcia propozycji wykonywania prac społecznie użytecznych oznacza utratę statusu bezrobotnego, wstrzymanie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz pozbawienie, ograniczenie lub wstrzymanie świadczeń pomocy społecznej.

Prace społecznie użyteczne są organizowane w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej i w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej. Pomiędzy podmiotami, w którym organizowane są prace społecznie użyteczne a uczestnikiem nie jest zawierana żadna umowa. Nie występuje stosunek pracy - jest to realizacja o charakterze zobowiązaniowym według prawa cywilnego.

Uchwała budżetowa określa kwotę realizacji zadania obejmującą 40% wynagrodzenia osób kierowanych do prac społecznie użytecznych. Powiatowy Urząd Pracy na wniosek MOPS dokonuje refundacji ze środków Funduszu Pracy z tytułu świadczeń pieniężnych wypłaconych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne.

Do szczegółowych celów organizacji prac społecznie użytecznych należą m.in.:

- zapewnienie możliwości uzyskania minimalnych środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin z problemem bezrobocia, a w szczególności rodzin z dziećmi,
- łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków bezrobocia poprzez przeciwdziałanie pogłębianiu się poczucia bezradności u klientów pozostających bez pracy,
- aktywizacja klientów długotrwale bezrobotnych,
- przygotowanie klientów MOPS do wymagań stawianych przez pracodawców na obecnym rynku pracy (odpowiedzialność, uczciwość, dyspozycyjność, zaangażowanie).

W 2023 r. prace społecznie użyteczne wykonywało łącznie 48 osób.

Tabela Nr 15. Liczba organizacji oraz liczba osób pracujących w ramach prac społecznie użytecznych w latach 2020-2023.

Rok	Liczba organizacji	Liczba osób skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych
2020	21	50
2021	19	50
2022	21	50
2023	19	48

Tabela Nr 16. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, w których były organizowane prace społecznie użyteczne w 2023 r.

Instytucje, w których były świadczone prace społecznie użyteczne w 2022 roku	Liczba osób
Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, ul. Jasińskiego 1B	2
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1, ul. Dworskiego 99	2
Miejski Dom Pomocy Społecznej, ul. Wysockiego 99	4
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu, ul. Leszczyńskiego 3	6
Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP ul. Kapitulna 7	1
Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża, ul. Glazera 9	2
Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wyb. Piłsudskiego 23	6
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Przemyślu, ul. Wyb. Ojca Św. Jana Pawła II 78	1
Przedszkole Miejskie Nr 20 w Przemyślu, ul. Słowackiego 104	2
Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Sienkiewicza 3	3
Szkoła Podstawowa Nr 11, ul. Władycze 5	3
Szkoła Podstawowa Nr 14, ul. Borelowskiego	2
Szkoła Podstawowa Nr 15 ul. W. Pola 5	3
Szkoła Podstawowa Nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi im. Orłąt Lwowskich, ul. Grunwaldzka 81	2
Szkoła Podstawowa Nr 4, ul. Św. Jana 10	2
Szkoła Podstawowa Nr 5, ul. Konarskiego 7	2
Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. Gen. Boruty-Spiechowicza 1	1
Przedszkole Nr 7, ul. 22 Stycznia 11	2
Koło Przemyskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Przemyślu, ul. Focha 12	2

8. Asystent rodziny.

Asystent rodziny, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizowanej od 1 stycznia 2012 roku, prowadzi działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń pośluzniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiety w ciąży i jej rodziny.

Tabela Nr 17. Liczba asystentów i rodzin współpracujących z asystentem w latach 2020-2023.

Rok	Liczba asystentów	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2020	5	91	216
2021	5	86	165
2022	5	91	178
2023	5	72	151

W 2023 roku asystenci:

- opracowywali plany pracy z rodzinami (opracowanie i realizacja odbywała się we współpracy z jej członkami oraz w konsultacji z pracownikami socjalnymi),
- uczestniczyli w opracowywaniu planów pracy z rodzinami, których dzieci były umieszczone w pieczy zastępczej,
- udzielali pomocy oraz uczyli członków rodziny konstruktywnego i właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielali pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi,
- prowadzili indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci,
- sporządzali opinie na wniosek Sądu o rodzinie i jej członkach,
- współpracowali z zespołem interdyscyplinarnym i grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- współpracowali z kuratorami rodzinnymi.

W rodzinach, gdzie była realizowana praca i udzielanie wsparcia, asystenci pomagali i towarzyszyli między innymi w:

- przygotowaniu i złożeniu pism urzędowych w określonych instytucjach,
- nawiązywaniu kontaktów z pracownikami innych instytucji społecznych, poradni specjalistycznych oraz organizacji pozarządowych,
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki czy poszukiwania pracy,

- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej czy regularnego przyjmowania zalecanych leków,
- organizowaniu wsparcia materialnego,
- rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększenie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,
- poprawie relacji wewnątrzrodzinnych,
- podniesieniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz budowaniu autorytetu rodziców,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki i wyglądu mieszkania,
- wzroście umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych.

Zatrudnienie asystentów rodziny nie jest konieczne w przypadku każdej rodziny, która przeżywa trudności. To pracownik socjalny ocenia sytuację rodziny i podejmuje decyzję, czy jej problemy wymagają zastosowania dodatkowego narzędzia pracy socjalnej, jakim jest indywidualna, intensywne praca rodziny z asystentem. Nie można, zatem wykluczyć, że dla części rodzin wystarczająca będzie pomoc materialna lub praca socjalna prowadzona przez pracownika socjalnego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

V. Pomoc instytucjonalna.

1. Domy Pomocy Społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy w tym domu, natomiast do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością.

W pierwszej kolejności pracownicy socjalni aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub wskazują możliwość korzystania z dziennych ośrodków wsparcia. Osoby wymagające wzmożonej opieki medycznej powinny być umieszczane w zakładach opiekuńczo-leczniczych. Zasadą jest, że osoby kieruje się do domu pomocy znajdującego się najbliżej dotychczasowego miejsca zamieszkania.

W dwóch domach pomocy społecznej znajdujących się na terenie miasta na dzień 31.12.2023 r. przebywało 289 mieszkańców, a więc o 22 osoby mniej, niż statutowa liczba mieszkańców (311). Zaistniała sytuacja jest skutkiem maksymalnie zaostrzonych wymaganych kryteriów, celem przyznania osobie pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej wynikających z braku potrzebnych na tę pomoc środków finansowych. Pozyskiwanie mieszkańców kierowanych z innych gmin jest również trudne, ponieważ gminom również brakuje środków. Długotrwale wolne miejsca pozostawały w Miejskim Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych.

W roku 2023 w Przemyślu działały:

* Miejski Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Przemyślu przy ul. Józefa Wysockiego 99 dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych - placówka publiczna 241 koedukacyjnych miejsc.

* Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn, ul. św. Brata Alberta 1 - placówka niepubliczna 70 miejsc męskich.

Tablica Nr 18. Domy Pomocy Społecznej w Przemyślu.

Wyszczególnienie		Miejski Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Przemyślu przy ul. Józefa Wysockiego 99 - dla osób przewlekle psychicznie chorych (141 osoby), - niepełnosprawnych intelektualnie (38 osób), - w podeszłym wieku (54 osoby), - przewlekle somatycznie chorych (8 osób).	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie
	2020*	I-II 3 565,43 zł III 3 780,31 zł	I-II 3 664,00 zł III 3 938,00 zł
	2021**	I-II 3 780,31 zł III 4 071,73 zł	I-II 3 938,00 zł III 4 162,00 zł
	2022***	I-III 4 071,73 zł IV 4 461,91 zł	I-III 4 162,00 zł IV 4 453,00 zł
	2023****	I-III 4 461,91 zł IV 4 998,99 zł	I-III 4 453,00 zł IV 4 716,95 zł
Ilość mieszkańców na dzień 31.12.2023 r.		222	67

*Zarządzenie Nr 60/2020 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 19.02.2020 r.

**Zarządzenie Nr 60/2021 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 25.02.2021 r..

***Zarządzenie Nr 46/2022 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 15.02.2022 r.

**** Zarządzenie Nr 50/2023 Prezydenta Miasta Przemyśla z dnia 03.02.2023 r.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Jedynie osoby skierowane do 31.12.2003 r. są finansowane dotacją celową z budżetu państwa. Odpłatność w stosunku do osób skierowanych do domu pomocy społecznej po 1 stycznia 2004 r. ustala się następująco: mieszkaniec ponosi odpłatność do 70% swojego dochodu netto, następnie małżonek lub zstępni przed wstępnymi kwotę uzupełniającą do średniego miesięcznego kosztu w danym domu. Jeśli rodzina posiada niski dochód całą kwotę uzupełniającą ponosi gmina właściwa dla miejsca stałego zameldowania przed skierowaniem do domu pomocy społecznej.

W praktyce oprócz osoby kierowanej opłatę miesięczną wносиła średnio w 2023 r. Gmina Miejska Przemyśl 3 340,76 zł (tj. 7 386 415,66 zł : 2 211 świadczeń = 3 340,76 zł) miesięcznie za każdą osobę. Dokonywane dopłaty mają charakter zmienny w stosunku do lat ubiegłych (tj. w 2021 r. 2 745,13 zł, w 2022 r. 2 990,14 zł).

W 2023 r. skierowano 51 osób z Przemyśla, zaś rzeczywiście umieszczono w domach pomocy społecznej 50 osób.

W Miejskim Domu Pomocy Społecznej w Przemyślu łącznie umieszczono 49 osób, w tym z terenu miasta Przemyśla 37 osób zgodnie z wymaganym profilem:

- dla osób w podeszłym wieku – 22 osoby,
- dla osób przewlekle somatycznie chorych – 2 osoby,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – 0 osób,
- dla przewlekle psychicznie chorych – 13 osób.

W Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Przemyślu przy ul. św. Brata Alberta 1 umieszczono 4 osoby, w tym 1 z terenu Miasta Przemyśla.

Do domu pomocy społecznej w innych powiatach zostało skierowanych z terenu Miasta Przemyśla 12 osób.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Dyrektor MOPS zawiera umowy z osobami zobowiązanymi do ponoszenia kosztów utrzymania członka rodziny w DPS. W 2023 roku zawarto 12 umów i wydano 8 decyzji dotyczących zobowiązania do ponoszenia częściowych opłat za pobyt mieszkańca w DPS oraz 55 osób dokonywało należnych wpłat zgodnie z zawartymi umowami

w latach 2004-2022. W 2023 r. przeprowadzono aktualizacje wywiadów alimentacyjnych u osób zwolnionych z partycypowania w kosztach pobytu świadczeniobiorców w domach pomocy społecznej.

W roku 2023 r. do tut. MOPS w Przemyślu wpłynęło 79 wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej, z których w wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego wydano 51 decyzji kierujących, spoza terenu Miasta Przemyśla umieszczono 15 osób, wydano 0 decyzji odmownych, w 2 przypadkach postępowanie administracyjne zostało zawieszono, 0 umorzono, 3 wnioski zostały przekazane zgodnie z właściwością miejscową, 3 osoby zrezygnowały, 2 osoby zmarły i 1 osoba została przeniesiona do innych domów pomocy społecznej zgodnie z wymaganym profilem, 2 osoby oczekuje na miejsce.

Tabela Nr 19. Struktura osób pochodzących z Przemyśla - mieszkańców domu pomocy społecznej w roku 2023 (stan na dzień 31.12.2023 r.) w zależności od sposobu finansowania pobytu.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca budżet państwa	Liczba mieszkańców, których pobyt opłaca gmina	W tym liczba mieszkańców, których pobyt w części dofinansowuje rodzina
Miejski Dom Pomocy Społecznej w Przemyślu z siedzibą przy ul. Józefa Wysockiego 99 dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	222	44	178, w tym 103 - Gmina Miejska Przemyśl, 75-- inne gminy	16 (zawarte 2005-2022r.) 8 zawartych w 2023 r.
DPS dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie - ul. Św. Brata Alberta 1, Przemyśl	67	26	41, w tym: 13 – Gmina Miejska Przemyśl 28 - inne gminy	2 zawarte w 2019 r. obowiązuje - 1 0- 2023r.
Domy Pomocy Społecznej poza Przemyślem, w których zostali umieszczeni mieszkańcy Miasta			81, w tym 70 (z okresu 2004-2022) 11 osób umieszczonych w 2023r.	57 (zawarte w latach 2005-2022) 10 zawartych w 2023r.

Tabela Nr 20. Wydatki ponoszone za pobyt mieszkańców Przemyśla umieszczanych w domach pomocy społecznej w latach 2020 – 2023.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Kwota wydatków przekazywana przez Miasto Przemyśl do DPS tytułem opłaty za pobyt mieszkańców	5 552 273,66 zł	5 762 031,68 zł	6 440 766,35 zł	7 386 415,66 zł
Kwota dochodów uzyskiwanych od członków rodziny mieszkańca	345 119,96 zł	380 634,57 zł	427 337,76 zł	532 658,87 zł
Różnica pochodząca wyłącznie z budżetu Miasta Przemyśla	5 404 968,11 zł	5 207 153,70 zł	5 381 397,11 zł	6 853 756,79 zł

Domy Pomocy Społecznej wypracowały w swej działalności edukacyjno-terapeutycznej wiele stałych już zajęć mobilizujących mieszkańców do aktywnego życia. W poszczególnych domach pomocy społecznej działają: pracownia plastyczna, muzyczna, kulinarna. W Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Przemyślu przy ul. św. Brata Alberta 1 jest również sala doświadczania świata. Prowadzone są zajęcia teatralne, sportowe, z zasad dobrego wychowania oraz zachowania w miejscach publicznie ogólnodostępnych np. kawiarnia, kino, biblioteka, pizzeria, poczta, urząd, kościół, środki komunikacji itp. W poszczególnych pracowniach zajęcia prowadzone są ustawicznie. Mieszkańcy uczęszczają na zajęcia na zasadzie dobrowolności, rozwijając zainteresowania i posiadane umiejętności. Każdy z domów pomocy społecznej posiada własną fizykoterapię, z której mieszkańcy korzystają pod nadzorem fizykoterapeuty i zgodnie z zaleceniem lekarza. Mieszkańcy mają możliwość kultywowania wyznania religijnego.

Celem podjęcia dalszych działań administracyjnych w 2023 roku podczas rozpatrzenia 79 wniosków poinformowano o możliwości podjęcia i złożenia wniosku celem umieszczenia w ZOL w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 15 oraz do ZOL Palium, ul. Rogozińskiego 30. Na bieżąco udzielano informacji o nowo otwartych ZOL-ach- Centrum Medyczno - Charytatywnego im. Św. Józefa w Przemyślu, ul. Słowackiego 85, 37-700 Przemyśl. MOPS nie ma uprawnień umieszczania osób w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych.

VI. Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Rodzinie, mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, mając na względzie podmiotowość dziecka i rodziny, a także prawo dziecka do wychowania w rodzinie oraz zapewnienia stabilnego środowiska wychowawczego. Według zasady pomocniczości osobę, rodzinę uznaje się za główny podmiot wszelkich działań, instytucje tworzone są jako pomocnicze w stosunku do niej.

Do głównych działań nakierowanych na rodzinę i dziecko należą poradnictwo rodzinne, praca socjalna oraz w ostateczności zapewnienie dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną. Kładzie się nacisk na profilaktykę, wsparcie dzienne i działania mające na celu zachowanie lub przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań.

Do zadań własnych powiatu należy zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej i niepieniężnej w tym zakresie.

Piecznia zastępcza sprawowana jest w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowywania przez rodziców, a funkcjonuje w dwóch formach:

- 1) rodzinnej pieczy zastępczej zapewnianej w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych (w tym również pełniących funkcję pogotowia rodzinnego),
- 2) instytucjonalnej pieczy zastępczej zapewnianej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Piecznia zastępcza, bez względu na formę, zgodnie z art. 33 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapewnia: zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych; przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki; nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych.

1. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Przemyślu w 2023 r. zatrudniał 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy w przeciągu całego roku objęli opieką 52 rodziny, w których przebywało łącznie 69 dzieci.

W ramach działalności Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w 2023 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej dokonali następujących czynności:

- sporządzili 105 ocen dot. sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej;
- sporządzili 17 ocen rodzin zastępczych;
- skierowali na diagnozę psychologiczną 18 dzieci, w związku z koniecznością umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego;
- spośród rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych skierowali na diagnozę psychologiczną 16 osób, w celu zbadania posiadanych przez nich predyspozycji i motywacji do pełnienia w/w funkcji;
- sporządzili 6 wniosków do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- współpracowali z asystentami rodziny w związku z 14 rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej;
- nadzorowali spotkania rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto, w ramach organizacji rodzinnej pieczy zastępczej:

- prowadzono promocję dotyczącą rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:
 - umieszczenie ogłoszenia oraz spotu reklamowego promującego rodzicielstwo zastępcze na stronie internetowej MOPS,
 - rozmieszczanie ulotek i plakatów w zakładach pracy, szkołach, przedszkolach, przychodniach, kościołach,
 - zgłaszanie się do wszystkich parafii w mieście, z prośbą o odczytanie ogłoszenia o naborze podczas Mszy Św.,
 - rozwieszenie plakatów promocyjnych w autobusach MZK oraz na słupach ogłoszeniowych,
 - rozdawanie ulotek podczas imprez miejskich,
 - udzielenie wywiadu dot. rodzicielstwa zastępczego w gazecie „Życie Podkarpackie”;
- dokonano 3 kwalifikacji nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- w dniu 10.11.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych z terenu miasta Przemyśla pod tytułem: „Jak pomóc dzieciom w uczeniu się”, prowadzone przez Panią Dorotę Mech – Kuchcińską i Panią Małgorzatę Podolak – PCEN w Przemyślu;

- podjęto rozmowy z osobą odpowiedzialną za wolontariat w Caritas Archidiecezji Przemyskiej, w celu znalezienia wolontariuszy dla rodzin zastępczych z terenu miasta Przemysła. Jednak nie znaleziono chętnych i w związku z tym została zaproponowana pomoc w formie zajęć świetlicowych dla dzieci z rodzin zastępczych - w świetlicy Perspektywa w Przemysłu;
- udzielano wsparcia rodzinom zastępczym w ramach rozwiązywania spraw dotyczących ich funkcjonowania, w tym celu m.in. nawiązano ścisłą współpracę z Sądem Rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, asystentami rodziny, ośrodkami pomocy społecznymi, ośrodkiem adopcyjnym, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, organizacjami społecznymi i z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną;
- prowadzono poradnictwo, terapię oraz wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą i deklarującym taką potrzebę poprzez pomoc specjalistów: psychologa i mediatora, zatrudnionych w Ośrodku Wsparcia Socjalnego przy MOPS Przemysł, a także poprzez kontaktowanie w/w rodziców zastępczych z osobami dyżurującymi (prawnikiem, psychologiem, pedagogiem) w Zespole Interwencji Kryzysowej przy MOZU Przemysł;
- sporządzono **10** opinii o kandydatach na rodziców zastępczych (w tym rodzin już funkcjonujących), zgodnie z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które następnie przesłano do sądu;
- przeprowadzono **15** diagnoz psychologicznych i **10** wywiadów pedagogicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- odbyły się **92** posiedzenia, podczas których dokonano **105** ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- Zapewniono koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkolenia, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji:
 - w marcu 2023 r. **2 koordynatorów** wzięło udział w szkoleniu pt.: „Praca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej po zmianach w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które weszły w życie w dniu 01.02.2023 r.”;
 - w listopadzie 2023 r. **4 koordynatorów** uczestniczyło w szkoleniu pt.: „Jak pomóc dzieciom w uczeniu się”;
 - w listopadzie 2023 r. **2 koordynatorów** wzięło udział w konferencji pt.: „Adopcja – rodzicielstwo serca. Wspieranie rozwoju dziecka w rodzinie adopcyjnej”;
- zgłoszono do ośrodka adopcyjnego **1** dziecko;
- w ramach realizacji postanowienia sądu umieszczono **22** dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym **2** dzieci umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej, **7** dzieci trafiło do rodziny zastępczej niezawodowej i **13** w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- **3** rodziny zastępcze otrzymały zestaw komputerowy w ramach projektu pt.: „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID - 19”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemysła.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Jednym z obowiązków rodzica zastępczego jest współpraca z MOPS, informowanie o przebiegu opieki, umożliwianie przeprowadzania wywiadów rodzinnych w miejscu zamieszkania. MOPS jest zobowiązany do składania do sądu rodzinnego, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Rodzinie zastępczej udziela się świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Ponadto, rodzinie zastępczej na każde dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu

niepełnosprawności, przysługuje dodatek w wysokości 274,00 zł miesięcznie, na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka. Przyznawane jest również świadczenie wychowawcze w wysokości 500,00 zł miesięcznie (od stycznia br. 800,00 zł), na każde dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej (pomoc realizowana przez ZUS).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu wspiera działalność Koła Rodzin „Dom”. Koło działa w strukturach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Przemyślu i zrzesza rodziców zastępczych zamieszkałych na terenie miasta Przemyśla.

Do głównych celów Koła Rodzin „Dom” należy:

- reprezentowanie interesów rodzin zastępczych przed organami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, w celu realizacji zadań statutowych;
- udzielania wsparcia i doradztwa w sprawach indywidualnych zgłaszanych do zarządu;
- organizowanie imprez okolicznościowych i wypoczynku (Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, Dzień Dziecka);
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Liczbę rodzin zastępczych, umieszczonych w nich dzieci oraz rodzaje udzielanych im świadczeń na terenie miasta Przemyśla w 2023 roku obrazują poniższe tabele.

Tabela Nr 21. Liczba utworzonych i rozwiązanych rodzin zastępczych w 2023 roku.

Liczba utworzonych rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba rozwiązanych rodzin zastępczych	Liczba rodzin zastępczych na koniec roku	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na koniec roku
12	22	9	67	84

Tabela Nr 22. Kwota świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym w 2023 roku.

Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodziny zastępczej	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	Dodatek z tytułu zwiększonych kosztów związanych z utrzymaniem dziecka z niepełnosprawnością	Okresowa pomoc losowa	Dofinansowanie do wypoczynku	Świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu
3 300,00 zł	1 003 507,61 zł	45 275,00 zł	1 110,00 zł	10 889,47 zł	3 000,00 zł

Tabela Nr 23. Liczba rodzin zastępczych i umieszczanych w nich dzieci z uwzględnieniem miejsca pochodzenia dziecka w 2023 roku.

	Rodziny zastępcze na terenie miasta Przemyśla	Dzieci pochodzące z innych powiatów	Dzieci pochodzące z Przemyśla umieszczane poza Przemyślem
Liczba rodzin spokrewnionych	52	4	7
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach spokrewnionych	64	7	8
Liczba rodzin niezawodowych	12	5	13
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach niezawodowych	14	8	15

Liczba rodzin zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	3	0	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego)	6	0	1
Liczba rodzinnych domów dziecka	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych domach dziecka	0	0	0

Analizując dane z powyższych tabel i porównując je z rokiem 2022, obserwujemy wzrost liczby rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci.

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, która sprawowana jest w formie:

- placówki opiekuńczo – wychowawczej;
- regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej;
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyróżnia się następujące typy placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- socjalizacyjny;
- interwencyjny;
- specjalistyczno – terapeutyczny;
- rodzinny.

Skierowanie dziecka do placówki opiekuńczo - wychowawczej może nastąpić po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub w rodzinie zastępczej. Pobyt powinien mieć charakter przejściowy, przyjęcie dziecka do placówki następuje na podstawie orzeczenia sądu, na wniosek rodziców lub na wniosek samego dziecka.

W 2023 r. na terenie miasta Przemyśla funkcjonowało 5 całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- **Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1 (placówka publiczna łącząca typy: interwencyjny, socjalizacyjny i specjalistyczno – terapeutyczny) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1C (placówka publiczna łącząca typy: interwencyjny, socjalizacyjny i specjalistyczno - terapeutyczny) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu** przy ul. Jasińskiego 1A (placówka publiczna typu specjalistyczno - terapeutycznego) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Przemyślu – Towarzystwo Nasz Dom Oddział w Przemyślu** przy ul. Rosłońskiego 36 (placówka niepubliczna typu socjalizacyjnego) – 14 miejsc statutowych.
- **Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Ostrowie – Towarzystwo Nasz Dom Oddział w Przemyślu, Ostrów 674** (placówka niepubliczna typu socjalizacyjnego) – 14 miejsc statutowych.

Tabela Nr 24. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Przemyśla w kolejnych miesiącach 2023 roku oraz liczba dzieci pochodzących z Przemyśla przebywających poza Przemyślem.

Nazwa miesiąca	Dzieci pochodzące z Przemyśla a przebywające w placówce poza Przemyślem	Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Nasza Chata” w Ostrowie	Dom dla Dzieci „Maciek” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Małgosia” w Przemyślu	Dom dla Dzieci „Jaś” w Przemyślu	Ogółem
Styczeń	0	12	12	16	16	8	64
Luty	0	12	12	15	15	9	63
Marzec	0	12	12	17	15	9	65
Kwiecień	0	12	12	17	15	9	65
Maj	0	13	13	17	15	10	68
Czerwiec	0	13	13	17	15	10	68
Lipiec	0	13	13	17	14	8	65
Sierpień	0	13	13	17	13	8	64
Wrzesień	0	13	13	17	13	8	64
Październik	0	13	13	17	13	8	64
Listopad	0	13	13	17	13	9	65
Grudzień	0	13	13	17	14	9	66

W stosunku do danych z 2022 roku, liczba małoletnich w placówkach opiekuńczo – wychowawczych jest porównywalna.

Pracownicy Działu Wspierania Rodzin i Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu, po otrzymaniu postanowienia sądu, rozpoczynają postępowanie, celem skierowania dziecka do właściwej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Na bieżąco prowadzona jest współpraca z sądem w zakresie zapewniania dziecku opieki poza rodziną. Pracownik MOPS uczestniczy w posiedzeniach Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Przemyślu, a także w przypadku konieczności, w placówkach poza Przemyślem, w których przebywałoby dziecko pochodzące z Przemyśla. Zasadnym jest jednak kierowanie dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej położonej najbliżej miejsca zamieszkania rodziców, w celu utrzymania częstych kontaktów. W sytuacji braku wolnych miejsc w przemyskich placówkach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu rozsyła zapytania o umieszczenie dzieci do innych powiatów. Natomiast, w przypadku pojawienia się wolnych miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych położonych na terenie miasta, pozytywnie rozpatruje wnioski innych powiatów o umieszczenie dzieci z nich pochodzących. Każdorazowo niezbędne jest zawarcie z danym powiatem porozumienia w sprawie określenia warunków pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie.

Tabela Nr 25. Liczba porozumień dot. pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2023 roku.

Porozumienia dotyczące pobytu dzieci w rodzinach zastępczych		Porozumienia dotyczące pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	
Ilość dzieci pochodzących z Przemysła umieszczanych poza Przemysłem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemysłu pochodzących z innych powiatów	Ilość dzieci pochodzących z Przemysła umieszczanych poza Przemysłem	Ilość dzieci umieszczonych w Przemysłu pochodzących z innych powiatów
24	15	0	28

Porównując dane z 2022 roku, odnotowano wzrost liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w Przemysłu, a pochodzących z innych powiatów.

4. Praca socjalna z rodziną naturalną dziecka.

Ustawa nakłada na rodziców biologicznych, dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej obowiązek wnoszenia opłat pokrywających koszty udzielanej pomocy pieniężnej lub miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka. Po ustaleniu sytuacji materialnej, bytowej, rodzinnej i zdrowotnej rodziców naturalnych, na podstawie Uchwały Nr 58/2012 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 8 marca 2012 r., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, wydawana jest decyzja w sprawie odpłatności za pobyt dzieci pochodzących z Przemysła w pieczy zastępczej. W 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, wydawano decyzje dot. odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych. Pracownicy na bieżąco aktualizowali sytuację materialno – bytową w/w rodziców biologicznych. We wszystkich przypadkach odstąpiono od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Pobyt dziecka w pieczy zastępczej z założenia ma charakter tymczasowy, do momentu odzyskania przez rodziców możliwości opieki nad nim lub do czasu jego usamodzielnienia. W ramach pracy socjalnej prowadzona jest praca z rodzicami biologicznymi, m.in. w zakresie: utrzymywania stałych kontaktów z dziećmi umieszczonymi poza rodziną, umożliwienia wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, podjęcia leczenia odwykowego, rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, zwiększenia aktywności w poszukiwaniu pracy, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych itp. Wiele rodzin biologicznych, starających się o powrót swoich dzieci do domu rodzinnego, objętych jest wsparciem **asystenta rodziny** (w 2023 roku – 28 rodzin).

5. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Warunkiem do uzyskania pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji opracowanego, wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, indywidualnego planu usamodzielnienia.

Usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej mogą korzystać z:

- pomocy na usamodzielnienie;
- pomocy na kontynuowanie nauki;
- pomocy na zagospodarowanie;

- pomocy w uzyskaniu:
 - odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - zatrudnienia.

Tabele Nr 26. Pomoc udzielona usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej w 2023 r.

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków RODZIN ZASTĘPCZYCH	
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie	5
Wyplacona kwota	22 430,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na zagospodarowanie	6
Wyplacona kwota	11 977,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki	12
Wyplacona kwota	67 772,50 zł
Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHWAWCZYCH	
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na usamodzielnienie	2
Wyplacona kwota	16 807,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na zagospodarowanie	2
Wyplacona kwota	3 821,00 zł
Liczba wychowanków, którzy otrzymali pomoc na kontynuowanie nauki	13
Wyplacona kwota	70 189,60 zł

Porównując w/w dane z rokiem 2022, obserwuje się spadek liczby usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej, którzy skorzystali z przysługującej im pomocy, w związku z kontynuowaniem nauki po opuszczeniu rodziny zastępczej bądź placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Pomoc dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej związana jest z faktem rozpoczęcia dorosłego życia, służy integracji ze środowiskiem. Bardzo często osoby usamodzielnione nie mogą liczyć na pomoc ze strony swojej rodziny naturalnej, wówczas wsparcie deklaruje opiekun usamodzielnienia – wyznaczony przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Opiekun wspólnie z osobą usamodzielnianą opracowuje program usamodzielnienia, który powinien uwzględniać wszystkie kierunki aktywności życiowej i stanowi kontrakt w sprawie udzielanej pomocy. Pomoc pieniężną wypłaca powiat właściwy dla miejsca pochodzenia dziecka przez umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Znacząca część czynności podejmowanych przez pracowników MOPS skupia się na motywowaniu usamodzielnionych wychowanków do jak najdłuższego kontynuowania nauki (szkoły policealne, studia) i zdobywania dodatkowych kwalifikacji i kursów zawodowych, aby wychowankowie ci byli odpowiednio przygotowani do samodzielnego życia.

MOPS wspiera młodzież opuszczającą pieczę zastępczą w podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, monitoruje postępy w nauce i zachęca do podnoszenia kwalifikacji.

6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – Ośrodek Wsparcia Socjalnego.

Ośrodek Wsparcia Socjalnego (OWS) obejmuje wielopłaszczyznową, bezpłatną pomocą osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji, m.in. z powodu: niezaradności życiowej, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocia, problemów natury psychologicznej lub innych dysfunkcji powodujących nieprawidłowe funkcjonowanie w środowisku. OWS współpracuje z organizacjami działającymi na rzecz pomocy człowiekowi, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, przy pełnej współpracy korzystających ze wsparcia i zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami, w celu zapobiegania pogłębianiu się dysfunkcyjności.

W 2023 r. odbywały się konsultacje indywidualne z psychologiem i mediatorem rodzinnym

Tabela Nr 27. Liczba osób objętych konsultacjami w OWS w 2023 roku.

Specjalista	Liczba osób korzystających z konsultacji w OWS w 2023 r.	Liczba przeprowadzonych konsultacji
Psycholog	82	192
Mediator rodzinny	63	121
Ogółem	145	313

Porównując 2023 r. z rokiem 2022, odnotowano podobną liczbę osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach funkcjonowania Ośrodka Wsparcia Socjalnego.

Przez cały 2023 rok, pracownicy Działu Wspierania Rodzin i Pieczy Zastępczej – Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemysłu zwracali szczególną uwagę na realizację zadań zawartych w Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Przemysłu na lata 2021 – 2023, tj.:

- 1) zapewnianie dzieciom właściwej opieki w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 2) przyznawanie zgodnie z ustawą, świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej;
- 3) zapewnianie zawodowym rodzinom zastępczym wynagrodzenia adekwatnego do pełnionej funkcji;
- 4) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej;
- 5) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej;
- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 7) prowadzenie poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz małoletnich umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 8) wzmacnianie kompetencji i przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych, m.in. poprzez utworzoną grupę wsparcia;

- 9) przygotowywanie i aktualizowanie, we współpracy z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą, planów pomocy dzieciom;
- 10) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 11) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną;
- 12) współpraca ze środowiskiem lokalnym – sądami i organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, ośrodkami zdrowia oraz organizacjami społecznymi;
- 13) zapewnienie środków finansowych w zakresie przyznawania pomocy na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej.

W 2023 roku zdiagnozowane potrzeby były na bieżąco zaspokajane, zgodnie z w/w Programem.

VII. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny.

System świadczeń rodzinnych utworzony został jako system pozaubezpieczeniowych świadczeń socjalnych, finansowanych z budżetu państwa. System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łżenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych.

Celem reformy systemu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej małe dzieci oraz dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne.

Od 1stycznia 2016 r. wprowadzono nowy sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych, tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, według którego przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale taka rodzina może otrzymać świadczenia, o które się ubiega, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Wprowadzone inne udogodnienia i zmiany to m.in.:

- możliwość załatwienia sprawy w urzędzie przez Internet (złożenie przez Internet wniosku, potrzebnych oświadczeń i zaświadczeń), jak również dokonanie skutecznego doręczenia pism przez organ drogą elektroniczną (np. doręczanie decyzji przyznającej dane świadczenie w postaci elektronicznej),
- zwolniono wnioskodawców z konieczności samodzielnego pozyskiwania szeregu zaświadczeń i informacji z wielu urzędów niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, obowiązek ten spoczywa na organie ustalającym dane świadczenie,
- pozyskiwanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych w zależności od możliwości w formie elektronicznej lub papierowej odbywa się bezpośrednio na poziomie organ-organ – dotyczy to m.in. sytuacji dochodowej, niepełnosprawności, składek na ubezpieczenia zdrowotne,
- umożliwienie korzystania z danych gromadzonych w rejestrach utworzonych przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego przez organy publiczne realizujące ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z uwagi na potrzebę m.in. weryfikacji danych beneficjentów ubiegających się i pobierających świadczenia.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych przewiduje trzy jednolite

kryteria dochodowe i dwa rodzaje świadczeń rodzinnych. Aktualnie okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- dwa rodzaje zapomóg związanych z urodzeniem się dziecka: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe) oraz zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przyznawana według uznania gminy,
- świadczenia na rzecz rodziny ustalane przez gminę i finansowane z budżetu gminy,
- świadczenie rodzicielskie.

Świadczenia rodzinne z wyjątkiem zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe” przyznawane są, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się aktualnie nie przekracza kwoty 674 zł lub 764 zł kryterium dochodowego, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Natomiast jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe” przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zgodnie z art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych, rada gminy w drodze uchwały może przyznać zamieszkałym na terenie jej działania osobom jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Uchwałą z dnia 30 marca 2006 r. Nr 39/2006 Rada Miejska w Przemyślu, uchwaliła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka finansowaną ze środków własnych gminy.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie uczącej się.

Zasiłki rodzinne przysługują do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 listopada 2016r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5-go roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5-go roku życia do ukończenia 18-go roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18-go roku życia do ukończenia 24-go roku życia.

1. Dodatki do zasiłku rodzinnego :

a. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacany jednorazowo w wysokości 1 000 zł.

b. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

przysługujący osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesiące kalendarzowych lub 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie.

c. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługujący osobom samotnie wychowującym dziecko nie posiadającym zasądzonego świadczenia alimentacyjnego na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje; ojciec dziecka jest nieznan; powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją. W okresie od 1 listopada 2016 r. dodatek przysługuje w wysokości 193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwota dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160 zł na wszystkie dzieci.

d. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie, na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego.

e. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, przysługujący osobie uprawnionej na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dodatek przysługuje w wysokości 90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia; 110 zł. na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24 roku życia.

f. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego oraz na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne. Dodatek przysługuje raz w roku, w wysokości 100 zł na dziecko.

g. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje:

1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności - w okresie od 1 listopada 2016r. przysługuje w wysokości 113 zł miesięcznie na dziecko,

2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej - w okresie od 1 listopada 2016 r. przysługuje w wysokości 69 zł miesięcznie na dziecko. Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tabela Nr 28. Realizacja zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2020-2023.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2020 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2021 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2022 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2023 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
I	Zasiłki rodzinne	3 965 585	34 511	3 531 919	30 729	2 975 098	25 856	2 457 496	21 388
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1 829 914	15 417	1 732 338	14 534	1 508 616	12 904	1 313 390	11 892
1	Urodzenia dziecka	121 636	155	118 107	161	81 442	105	68 277	84
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	166 006	424	157 418	413	112 198	298	56 405	148
3	samotnego wychowywania dziecka	394 052	2 010	383 352	1 966	353 051	1 787	320 677	1 640
4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	357 161	3 390	343 785	3 237	325 640	3 103	303 255	2 898
5	rozpoczęcia roku szkolnego	199 722	3 092	175 179	2 793	151 689	2 351	129 649	2 348
6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	38 190	432	32 728	377	34 470	404	30 093	357
6a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	24 338	229	18 689	168	19 353	176	15 930	147
6b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	13 852	203	14 039	209	15 117	228	14 163	210
7	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	553 147	5 914	521 769	5 587	450 126	4 856	405 034	4 417
	Razem	5 795 499	49 928	5 264 257	45 263	4 483 714	38 760	3 770 886	33 280
8	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	281 000	281	289 000	289	195 000	195	165 000	165
9	Świadczenie rodzicielskie	1 334 637	1 547	1 267 900	1 420	1 031 193	1 155	801 380	881
10	„Becikowe” w ramach zadań własnych gminy	9 000	18	4 000	8	5 500	11	2 500	5

Do katalogu świadczeń rodzinnych zaliczają się również dwa rodzaje zapomóg wypłacanych w związku z urodzeniem się dziecka:

1) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” w wysokości 1 000 zł; prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi miesięcznie 1 922 zł netto na osobę w rodzinie.

W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci oznacza to konieczność ustalenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (zmiana od 1 listopada 2017 r.).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy, od dnia narodzin się dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dot. dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia, którąś z w/w form albo przysposobienia dziecka nie później jednak niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

2) zapomoga uchwalana i wypłacana przez gminę z jej środków własnych (świadczenie uznaniowe); gmina sama decyduje, czy będzie dodatkowo realizować tego rodzaju świadczenie, ustala kryteria nabycia prawa do świadczenia oraz jego wysokość.

Rada Miejska w Przemyślu uchwałą z dnia 30 marca 2006 r. Nr 39/2006 ustanowiła jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 500 zł na każde żywo urodzone dziecko dla wnioskodawców spełniających kryterium określone w ustawie o pomocy społecznej, czyli 600,00 zł na osobę w rodzinie. Wniosek należy składać w terminie 6 miesięcy od dnia urodzenia się dziecka, a uprawnionym jest mieszkaniec Przemyśla, zamieszkały i zameldowany co najmniej rok, przed tym faktem, na terenie miasta. Uchwałą 243/2012 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 25 października 2012 r., zmieniająca uchwałę w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, umożliwia złożenie wniosku o w/w świadczenie osobom, zameldowanym na okres czasowy w lokalach socjalnych na terenie miasta Przemyśla od co najmniej roku przed dniem urodzenia dziecka.

Ponadto, w ramach systemu świadczeń rodzinnych gmina ma możliwość przyznawania dodatkowego świadczenia na rzecz rodziny. Gmina, biorąc pod uwagę lokalne potrzeby swoich mieszkańców w zakresie świadczeń na rzecz rodziny, może w drodze uchwały podjętej przez radę gminy, ustanowić świadczenia na rzecz rodziny. Decyzja o tym, czy oraz w jakiej wysokości wprowadzić takie dodatkowe, świadczenie, należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Świadczenie to finansowane jest ze środków własnych gminy.

Tabela Nr 29. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2021 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2020 r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2021r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I	Zasiłki rodzinne	3 965 585	40 251	3 531 919	48 092
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1 829 914	23 980	1 732 338	14 832

1.	Urodzenia dziecka	121 636	0	118 107	0
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	166 006	8 047	157 418	2 631
3.	samotnego wychowywania dziecka	394 052	9 435	383 352	4 040
4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	357 161	1 246	343 785	1 613
5.	rozpoczęcia roku szkolnego	199 722	2 332	175 179	3 160
6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	38 190	841	32 728	226
6a.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	24 338	565	18 689	226
6b.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	13 852	276	14 039	0
7.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	553 147	2 079	521 769	3 162
8.	Świadczenie pielęgnacyjne	7 347 553	18 149	9 569 846	8 044
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	7 050 895	130 933	6 861 396	48 512
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 195 151	30 567	892 330	71 613
11.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	281 000	1 000	289 000	0
12.	Świadczenie rodzicielskie	1 334 637	6 303	1 267 900	6 110
13.	Razem	23 004 735	251 183	24 144 729	197 203
	w tym z lat ubiegłych	X	135 933	X	112 442
	Fundusz alimentacyjny	2 543 213	29 207	2 448 721	23 120
II	w tym z lat ubiegłych	X	22 065	X	21 239

	Razem świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	25 547 948	280 390	26 593 450	220 323
--	--	------------	---------	------------	---------

Tabela Nr 30. Świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone w okresie od 01.01.2022 do 31.12.2023 z uwzględnieniem świadczeń pobranych nienależnie.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2022r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych	Kwota świadczeń rodzinnych wypłacona ogółem w 2023r.	Zwrot świadczeń nienależnie pobranych
I	Zasiłki rodzinne	2 975 098	46 128	2 457 496	61 613
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	1 508 616	24 725	1 313 390	19 398
1	Urodzenia dziecka	81 442	1 274	68 277	695
2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	112 198	2 409	56 405	196
3	samotnego wychowywania dziecka	353 051	7 060	320 677	4 991
4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	325 640	4 972	303 255	4 831
5	rozpoczęcia roku szkolnego	151 689	3 103	129 649	3 436
6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	34 470	1 343	30 093	1 337
6a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	19 353	791	15 930	1 130
6b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	15 117	552	14 163	207
7	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	450 126	4 564	405 034	3 912
8	Świadczenie pielęgnacyjne	12 390 556	25 702	15 514 595	104 470
9	Zasiłek pielęgnacyjny	6 809 097	78 848	6 871 302	29 177
10	Specjalny zasiłek opiekuńczy	475 825	6 313	278 529	2 749

11	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	195 000	0	165 000	0
12	Świadczenie rodzicielskie	1 031 193	15 218	801 380	5 450
	Razem	25 385 385	196 934	27 401 692	222 857
	w tym z lat ubiegłych	X	137 981	X	162 675
II	Fundusz alimentacyjny	2 262 190	35 925	2 117 525	18 881
	w tym z lat ubiegłych	X	20 493	X	9 475
	Razem świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	27 647 575	232 859	29 519 217	241 738

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2020 r. – 4 027

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2020 r. – 4 027

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2021 r. – 3 742

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2022 r. – 3 584

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2023 r. – 3 421

2. Świadczenia opiekuńcze.

a. Zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego nie jest przyznawany na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Świadczenie do 31 października 2018 r. wynosiło 153 zł miesięcznie, od 01 listopada 2018 r. przysługuje w wysokości 184,42 zł miesięcznie, a od 01 listopada 2019 r. zasiłek pielęgnacyjny wynosi 215,84 zł miesięcznie. Wypłacany jest do 16-go roku życia, jeżeli dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, natomiast powyżej 16-go roku życia zasiłek pielęgnacyjny przysługuje, jeżeli osoba legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, gdy niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia lub, gdy legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje również osobie powyżej 75-go roku życia. Świadczenie nie przysługuje, osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

b. Specjalny zasiłek opiekuńczy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017r. poz. 682 oraz z 2018 r. poz.950) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia,

rehabilitacji i edukacji.

Prawo do tego świadczenia uzależnione jest od kryterium dochodowego, które aktualnie wynosi 764 zł na osobę (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Przy ustalaniu dochodu brane są pod uwagę dochody rodziny osoby wymagającej opieki i rodziny osoby sprawującej opiekę. Od 1 stycznia 2015 roku, zgodnie z art. 17 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zlikwidowany został wymóg, przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy, rezygnacji z zatrudnienia i innej pracy zarobkowej – osoba obecnie może pobierać specjalny zasiłek opiekuńczy nie tylko kiedy rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, ale również kiedy jej nie podejmuje. O świadczenie to może również ubiegać się osoba, która sprawuje opiekę nad niepełnosprawnym małżonkiem. Specjalny zasiłek opiekuńczy do 31 października 2018 r. wypłacany był w wysokości 520 zł miesięcznie, a od 01 listopada 2018 r. wynosi 620 zł miesięcznie.

c. Świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wypłacane było w wysokości 1 583 zł miesięcznie, w roku 2020 kwota świadczenia wynosiła 1 830 zł, od stycznia 2021 r. wynosiła 1 971 zł miesięcznie, od stycznia 2022 roku po uwzględnieniu corocznej waloryzacji kwota świadczenia wynosiła 2 119 zł., od stycznia 2023 roku po uwzględnieniu corocznej waloryzacji kwota świadczenia wynosiła 2 458 zł.

Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847 oraz z 2018 r. poz. 650), obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje: matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba, która opiekując się dzieckiem wystąpiła do sądu o przysposobienie tego dziecka), osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób (tj. opiekuna faktycznego dziecka, osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub

2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25-go roku życia.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. wprowadzono możliwość pobierania świadczenia opiekuńczego z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną przez więcej niż jednego opiekuna w rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej odpowiednio wysokości świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (**składkowego i nieskładkowego**) **odpowiednio 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyznę**, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz.U. z 2017 r., poz.1383, z późn. zm.). Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela Nr 31. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2020-2021.

Wyszczególnienie	Wydatki 2020	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2021	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	7 050 895	32 685	6 861 396	31 790
Świadczenia pielęgnacyjne	7 347 553	4 039	9 569 846	4 899
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 195 151	1 931	892 330	1 442
Razem	15 593 599	38 655	17 323 572	38 131
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1 609 700	3 278	2 253 884	4 263
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	402 902	2 471	545 162	3 118
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	275 070	1 623	223 134	1 328
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	93 521	1 676	66 864	1 199

Tabela Nr 32. Realizacja świadczeń opiekuńczych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w latach 2022-2023.

Wyszczególnienie	Wydatki 2022	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki 2023	Liczba świadczeń narastająco
Zasiłki pielęgnacyjne	6 809 097	31 550	6 871 302	31 836
Świadczenia pielęgnacyjne	12 390 556	5 946	15 514 595	6 351
Specjalny zasiłek opiekuńczy	475 825	768	278 529	451
Razem	19 675 478	38 264	22 664 426	38 638
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	2 753 931	4 847	3 291 789	5 007
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	737 951	3 929	904 060	4 098
Składka na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	109 984	652	62 829	372
Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	37 665	675	22 208	398

3. Zasiłki dla opiekunów.

Z dniem 15 maja 2014 r., weszła w życie, ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13), w którym Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548) jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Omawiana ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna do 31 października 2018 r. wypłacany był w wysokości 520,00 zł miesięcznie, a od 01 listopada 2018 r. wynosi 620 zł miesięcznie.

Tabela Nr 33. Realizacja świadczeń z tytułu zasiłków dla opiekunów (ZDO) wypłaconych w latach 2020 -2023.

Rok	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba świadczeń
2020	278 401	450

2021	192 844	312
2022	109 120	176
2023	69 440	113

4. Świadczenie rodzicielskie.

Od 1 stycznia 2016 r. obowiązuje nowe świadczenie rodzinne – świadczenie rodzicielskie w wysokości 1 000 zł miesięcznie. Świadczenie rodzicielskie to wypłacane po urodzeniu dziecka wsparcie finansowe dla rodziców, którzy nie mają uprawnień do zasiłku macierzyńskiego. Mogą więc z niego skorzystać m.in. studenci czy też osoby bezrobotne.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka, z uwzględnieniem ust. 2;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia.

Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę. Natomiast w razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Tabela Nr 34. Realizacja wypłat świadczenia rodzicielskiego w latach 2020-2023 r.

Rok	Świadczenie rodzicielskie	Liczba wypłaconych świadczeń
2020	1 334 637	1 547
2021	1 267 900	1 420
2022	1 031 193	1 155
2023	801 380	881

5. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do **jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860).**

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków m.in.:

- wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.
- posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,
- zaświadczenie lekarskie o pozostawaniu matki pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Z wnioskiem o jednorazowe świadczenie może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, 1807, 1860 i 1948). Organ właściwy realizuje zadania dotyczące jednorazowego świadczenia jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Jednorazowe świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Tabela nr 35. Realizacja jednorazowego świadczenia „Za życiem”.

Rok	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba wypłaconych świadczeń
2020	24 000	6
2021	28 000	7
2022	12 000	3
2023	20 000	5

6. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r., na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 1428), nastąpiła zmiana w sposobie organizacji rozpatrywania spraw z zakresu unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Powyższa ustawa znowelizowała między innymi przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych przekazując wojewodom zadania z zakresu świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Do 31 grudnia 2017 r. postępowanie w w/w sprawach prowadził marszałek województwa.

W przypadku, gdy osoba uprawniona do świadczeń rodzinnych lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej do świadczeń rodzinnych lub członka rodziny tej osoby w dniu wydania decyzji przyznającej świadczenia rodzinne lub po dniu jej wydania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa powyżej, organ właściwy występuje do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji

systemów zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym, wojewoda ustala, czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jeżeli tak, organ właściwy uchyla decyzję przyznającą świadczenia rodzinne od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu innego państwa, w zakresie świadczeń rodzinnych w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Po uchyleniu decyzji przez organy właściwe, wojewoda wydaje decyzje w sprawach świadczeń rodzinnych i dochodzi również zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Jeżeli wojewoda, wyda decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, realizacja tej decyzji leży w gestii organu właściwego. Powyższa zasada ma również zastosowanie w przypadku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Powyższych przepisów nie stosuje się w przypadku wyjazdu lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 36. Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń w ramach koordynacji w latach 2020-2023.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki za okres 2020 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2021 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2022 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco	Wydatki za okres 2023 r. w złotych	Liczba świadczeń narastająco
1	Zasiłki rodzinne	49 860	504	33 654	302	31 600	298	25 278	251
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	21 258	116	10 509	100	12 003	110	13 604	224
2.1	Urodzenia dziecka	2 000	2	0	0	0	0	406	1
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	10 000	23	400	1	0	0	0	0
2.3	samotnego wychowywania dziecka	0	0	0	0	1 544	8	0	0
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	3 850	35	5 040	46	5 570	53	4 797	54
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	2 178	22	1 672	18	1 800	18	1 605	82
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	0	0	452	4	904	8	1 356	12
2.6a	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0	452	4	904	8	1 356	12

2.6b	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0	0	0	0	0	0	0
2.7	wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	3 230	34	2 945	31	2 185	23	5 440	75
3	Zasiłek rodzinny z dodatkami	71 118	620	44 163	402	43 603	408	38 882	475
4	Zasiłek pielęgnacyjny	35 704	166	28 707	133	55 903	259	61 514	285
5	Świadczenie pielęgnacyjne	281 887	157	231 911	118	430 944	204	513 722	202
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Świadczenia opiekuńcze	317 591	323	260 618	251	486 847	463	575 236	487
8	Świadczenia rodzicielskie	68 688	80	16 043	18	23 423	25	11 226	12
Razem		870	457 397	320 824	671	553 873	896	625 344	974

7. Zaliczka alimentacyjna.

Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej w latach 2020 – 2023 oraz wielkość dokonanych wpłat kształtuje się następująco:

- w 2020 r. - 4 322 762,40 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 48 122,75 zł (wielkość dokonanych wpłat),
- w 2021 r. - 4 087 247,60 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 135 503,30 zł (wielkość dokonanych wpłat),
- w 2022 r. - 3 879 976,55 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 145 488,48 zł (wielkość dokonanych wpłat),
- w 2023 r. - 3 593 566,90 zł (wartość powiększona o należne 5 %) - 78 723,29 zł (wielkość dokonanych wpłat).

8. Fundusz alimentacyjny

Tabela Nr 37. Realizacja funduszu alimentacyjnego 2020 r. –2023 r.

Rok	Wydatki w złotych	Liczba świadczeń narastająco
2020	2 543 213	6 204
2021	2 448 721	5 941
2022	2 262 190	5 434
2023	2 117 525	4 979

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2020 r. – 354

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2021 r. – 331

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2022 r. – 308

Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu aliment. w 2023 r. – 267

Z dniem 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na mocy której nastąpiła derogacja przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. W ustawie zostały uregulowane następujące kwestie: zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskutecznej egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych; warunki nabywania prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego; zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego; finansowanie realizacji zadań przewidzianych w ustawie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznaje się na okres świadczeniowy, który trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego, uzależnione jest od kryterium dochodowego, które wynosi 1.209,00 zł, a wysokość świadczenia ustalana jest do wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na osobę.

Od 1 października 2020 r. przysługuje prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w związku z przekroczeniem określonego w art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kryterium dochodowego, przyznawane z zastosowaniem art. 9 ust. 2a i ust. 2b ww. ustawy (złotówka za złotówkę).

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Od 1 października 2008 r. Prezydent Miasta Przemyśla, jako organ właściwy, upoważnił Dyrektora MOPS, do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są osobom uprawnionym, tzn. osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do czasu ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego co do zasady przyznaje się na okres świadczeniowy, który rozpoczyna się 1 października, a kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

Jeżeli w trakcie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego orzeczeniem sądu nastąpi zmiana wysokości alimentów dokonuje się również zmian w wysokości pobieranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, np. w przypadku podwyżki alimentów kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostaje podniesiona do zasądzonej kwoty, nie więcej jednak niż 500 zł na dziecko,

począwszy od miesiąca od którego nastąpiła podwyżka (za niepełne miesiące przyznaje się świadczenia w wysokości 1/30 stawki dziennej). W tym wypadku możliwe jest przyznanie wyrównania. Z kolei w przypadku obniżenia przez sąd alimentów, dokonuje się w ten sam sposób obniżenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Każda decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest przekazywana właściwemu komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne. Od września 2015 r. do wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, organ właściwy wierzyciela dołącza ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej. Decyzja ta jest podstawą do prowadzenia przez komornika egzekucji mającej na celu odzyskanie od dłużnika całej kwoty zadłużenia, którą MOPS wypłacił osobie uprawnionej.

Ponadto od 01.06.2017 r. działając na podstawie art. 304 § 2 ustawy w dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz zgodnie z art. 209 § 2 kk. tut. Ośrodek jako organ właściwy wierzyciela przekazuje do organów ścigania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. W 2023 r. organ właściwy wierzyciela sporządził 317 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zgodnie z art. 209 § 2 kk.

Tabela Nr 38. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2020- 2023.

Rok	należność główna (kapitał) w zł	odsetki ustawowe w zł	Razem zadłużenie w zł	Wielkość dokonanych wpłat w zł *	
				kapitał	odsetki
2020	30 683 899,81	12 742 097,48	43 425 997,29	525 401,01	556 451,77
2021	31 757 672,73	13 568 812,05	45 326 484,78	611 180,72	660 160,09
2022	33 204 597,83	16 257 689,13	49 462 286,96	525 803,94	687 561,29
2023	33 731 732,48	18 557 817,34	52 289 549,82	621 370,97	1 047 934,49

*w drodze egzekucji komorników sądowych i postępowania egzekucyjnego Urzędów Skarbowych oraz wpłaty zaległości przez dłużników alimentacyjnych.

9. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu jest organem prowadzącym z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla postępowanie wobec osób uchylających się od obowiązku alimentacyjnego, a zamieszkujących na terenie Przemyśla. W tym przypadku można mówić o trzech kategoriach dłużników alimentacyjnych:

- Zarówno dłużnik alimentacyjny jak i osoba uprawniona zamieszkują na terenie Przemyśla. W takim przypadku postępowanie wobec dłużników wszczynane jest z urzędu po przyznaniu osobie uprawnionej przez organ właściwy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- Dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w Przemyślu, a osoba uprawniona do alimentów zamieszkuje i pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego w innej gminie. W takim przypadku wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej występuje do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań wobec dłużnika.

- Osoba uprawniona do świadczeń alimentacyjnych nie otrzymała prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nie ubiegała się o ich przyznanie. Wówczas taka osoba może złożyć wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do organu właściwego wierzyciela. Do wniosku winna dołączyć zaświadczenie komornika potwierdzające bezskuteczną egzekucję świadczeń alimentacyjnych.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje również działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych. Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W 2023 r. wysłano 228 wezwań celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w tym przeprowadzono 118 wywiadów.

W przypadku nie wywiązywania się ze swoich zobowiązań w związku z brakiem zatrudnienia, zobowiązuje się dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, informuje się właściwy powiatowy urząd pracy o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

Uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowa złożenia oświadczenia majątkowego, odmowa zarejestrowania się w PUP bądź nieuzasadniona odmowa przyjęcia pracy przez dłużnika alimentacyjnego skutkuje tym, że organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk. oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji o uprawnieniach do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji. W przypadku otrzymania kolejnego wniosku o podjęcie działań i ustalenia przez organ właściwy dłużnika na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczenia majątkowego, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwi przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówi złożenia oświadczenia majątkowego, organ właściwy dłużnika nie informuje właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego ani nie wszczyna postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy.

MOPS zajmuje się również ściąganiem należności od dłużnika alimentacyjnego, ponieważ dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu całej kwoty, którą wypłacił osobie uprawnionej powiększonej dodatkowo o odsetki ustawowe za opóźnienie. Wyegzekwowaniem tej kwoty zajmuje się komornik sądowy na podstawie wniosku sporządzonego przez organ właściwy wierzyciela o wszczęcie lub przyłączenie się do prowadzonego już postępowania egzekucyjnego w imieniu osoby uprawnionej do alimentów. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów. W 2023 r. sporządzono 291 wniosków do komorników sądowych w sprawie wszczęcia lub przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego.

Ponadto komornik sądowy prowadzi egzekucję zadłużeń powstałych na podstawie zaliczek alimentacyjnych wypłaconych przez MOPS osobom uprawnionym do dnia 30.09.2008 r. W tym wypadku dłużnik musi zwrócić całość kwoty wypłaconej przez MOPS powiększonej o 5%. Ponadto w okresie od dnia 01.10.2009 r. do dnia 17.09.2015 r. MOPS działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Przemyśla wydawał każdemu dłużnikowi alimentacyjnemu, którego zadłużenie

powstało wskutek wypłaconych świadczeń przez tut. Ośrodek, decyzję żądającą zwrotu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej w danym okresie świadczeniowym. Jeżeli w wyznaczonym w decyzji terminie dłużnik nie dokonał spłaty to wszczynane było postępowanie egzekucyjne w administracji. Do 17.09.2015 r. egzekucją należności wypłaconych przez MOPS zajmowały się dwa organy egzekucyjne, tj. Naczelnik właściwego Urzędu Skarbowego oraz komornik sądowy, a od 18.09.2015 r. egzekucję prowadzi tylko komornik sądowy.

Tabela Nr 39. Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2020- 2023.

Rok	2020 r.	2021	2022	2023
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	130	137	117	118
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	16	17	14	20
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	56	43	36	42
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	9	19	5	15
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7	18	5	9

Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	3	1	0	0
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	7	17	4	14
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	3	8	2	7
Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	4	1	0	1
Wydanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
Sporządzanie wniosków do komorników sądowych w sprawie wszczęcia lub przyłączenia się do postępowania egzekucyjnego	403	375	327	291

Tabela Nr 40. Zestawienie wpłat dokonanych przez komornika sądowego wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego.

Wielkość dokonanych wpłat w 2023 r. w zł *	
kapitał	odsetki
621 370,97	1 047 934,49

* w drodze egzekucji komorników sądowych oraz wpłaty zaległości przez dłużników

alimentacyjnych

ROK	2020 r.	2021	2022	2023
Łączna kwota należności przekazana przez komornika sądowego lub dłużnika alimentacyjnego	525 401,01	611 180,72	525 803,94	621 370,97
z tego przekazano na:				
dochód budżetu państwa	315 240,39	366 708,29	315 482,43	372 822,54
dochód własny gminy wierzyciela	210 160,62	244 472,43	210 321,51	248 548,43
dochód gminy dłużnika (inne gminy)	0	0	0	0

Do 17.09.2015 r. podział dokonany był zgodnie z art. 27 ust.1, 4 i 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, z którego wynikało, że dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, z czego:

- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy wierzyciela,
- 20% kwot należności stanowi dochód własny gminy dłużnika,
- 60 % kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

W przypadku, gdy organ właściwy wierzyciela nie jest jednocześnie organem właściwym dłużnika, przekazuje organowi właściwemu dłużnika 20% kwoty.

Od 18.09.2015 r. podział kształtuje się następująco: 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

Natomiast zadłużenie z tytułu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na dzień **31.12.2023 r. wynosi: 52 289 549,82 zł.**

Dużym wyzwaniem dla organów właściwych jest obsługa dłużników alimentacyjnych, ponieważ przekazana dotacja jak i środki uzyskane ze zwrotu należności wypłaconych z tyt. otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zbyt mała na pokrycie rzeczywistych kosztów. Większość dłużników alimentacyjnych nie osiąga dochodów i nie dokonuje żadnych wpłat z tyt. wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ właściwy realizację zadań polegających na podjęciu działań wobec dłużników alimentacyjnych i współpracę z wieloma organami, co wiąże się z ponoszeniem dodatkowych kosztów.

W 2023 r. dłużnicy alimentacyjni korzystali z możliwości złożenia wniosku o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz rozłożenia na raty, co wiąże się z wdrożeniem procedur wskazanych w kodeksie postępowania administracyjnego. Jednym z głównych powodów nie alimentacji wskazują brak zatrudnienia, a tym samym stałego źródła dochodu.

Dużym obciążeniem jest przygotowywanie dokumentacji dla Wojewody w sprawach dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego z zakresu świadczeń rodzinnych, ponieważ w większości dotyczy to osób, które już nie pobierają świadczeń rodzinnych, a organ właściwy musi zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, wszcząć postępowanie administracyjne celem uchylenia decyzji lub ustalenia sytuacji materialnej danej rodziny.

Obciążeniem jest korespondencja, która jest dostarczana za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, gdzie na ten rodzaj zadania nie otrzymuje się żadnych środków.

Reasumując, otrzymane środki na finansowanie zadań zleconych w zakresie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, w całości nie pozwalają na właściwe funkcjonowanie i prawidłową obsługę zadań, co w konsekwencji powoduje, brak wzrostu wynagrodzenia adekwatnego do wykonywanej pracy (np. poszerzania zakresu zadań), rotacje zatrudnienia jak również możliwości zatrudnienia dodatkowych osób.

VIII. Program „Rodzina 500 plus”.

Program „Rodzina 500 plus” jest to systemowe wsparcie polskich rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W ramach tego programu rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia.

Program ten od 1 kwietnia 2016 r. do 31 maja 2022 r. realizowany był przez Wójtów/Burmistrzów/Prezydentów miast. Od 1 stycznia 2022 r., zgodnie z wprowadzonymi zmianami do rządowego programu „Rodzina 500+” zmieniły się zasady naboru wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego. Obsługę przyjmowania i rozpatrywania wniosków oraz przyznawania świadczenia wychowawczego przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Mechanizm koordynacji świadczeń o charakterze rodzinnym w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego pozostał na dotychczasowych zasadach i to Wojewoda jest organem właściwym do rozpatrywania wniosków 500+ w przypadku, kiedy wnioskodawca lub drugi rodzic dziecka mieszka lub pracuje, albo pobiera świadczenie, takie jak np. emerytura, renta, czy zasiłek dla bezrobotnych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Norwegii, Islandii i Liechtensteinie), Szwajcarii lub w niektórych przypadkach Wielkiej Brytanii. Wnioskodawca ma wówczas obowiązek wykazać powyższe informacje we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Brak wykazania powyższych danych może skutkować uznaniem przyznanego wcześniej świadczenia za nienależnie pobrane. Ustaleniem czy i w jakim okresie w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zajmują się urzędy wojewódzkie.

Tabela Nr 41. Świadczenia wychowawcze przyznane Wojewodę Podkarpackiego.

Rok	Ilość przekazanych wniosków do Wojewody	Ilość zapytań o koordynację skierowanych do Wojewody	Ilość wydanych decyzji przez Wojewodę
2020	51	75	358
2021	244	84	352
2022	0	39	79
2023	0	8	10

Osoba, która nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze 500+, jest obowiązana do jego zwrotu. Co do zasady, od kwot nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego naliczane są ustawowe odsetki za opóźnienie. Natomiast w przypadku braku zwrotu nienależnie pobranych

świadczeń wychowawczych, podlegają one egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zgodnie z zapisami ustawy zwrot nienależnie pobranych pieniędzy z programu Rodzina 500+ może być rozłożony na raty lub potrącany z bieżących wypłat świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz wypłacanych zasiłków dla opiekunów. W szczególnych sytuacjach nienależnie pobrane świadczenia mogą być całkowicie umorzone.

Tabela nr 42. Nienależenie pobrane świadczenia wychowawcze.

Rok	Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia	Kwota nienależnie pobranych świadczeń	Liczba decyzji umarzających nienależnie pobrane świadczenia	Liczba decyzji umarzających odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	Liczba decyzji o rozłożeniu na raty nienależnie pobranych świadczeń
2020	3	7 500,00	0	0	1
2021	14	24 000,00	0	0	0
2022	5	33 250,00	0	0	0
2023	0	0	0	0	1

IX. Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej, Karta Dużej Rodziny.

Realizację Programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” na terenie Miasta Przemyśla przyjęto Uchwałą Nr 275/2011 Rady Miejskiej w Przemyśle z dnia 24.11.2011 r. (późn. zm. Uchwała Nr 241/2019 z dnia 28 listopada 2019r.) i przekazano do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Przemyśle.

Program, o którym mowa wyżej adresowany był do rodzin wielodzietnych (tj. co najmniej troje dzieci) a obecnie adresowany jest do rodzin zastępczych, w tym również rodzin, gdzie dzieci są wychowywane przez jednego z rodziców, zamieszkujących i zameldowanych na terenie miasta Przemyśla.

Jego celem jest przede wszystkim wzmocnienie funkcji rodziny i kondycji finansowej rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych, promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej i rodziny zastępczej oraz ułatwianie w/w rodzinom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki.

Do realizacji tego celu wprowadzono kartę „Przemyska Rodzina 3+”, którą otrzymuje każdy członek rodziny wielodzietnej i rodziny zastępczej na podstawie złożonego wniosku począwszy od 1 stycznia 2012 r.

Od 16 czerwca 2014 r. do nadal obowiązuje na terenie miasta Przemyśla „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” wydawana na wniosek strony wyłącznie dla rodzin zastępczych zamieszkałych i zameldowanych na terenie miasta, które nie spełniają wymogów otrzymania Karty Dużej Rodziny tj. posiadają łącznie mniej niż troje dzieci kwalifikujących się do otrzymania Karty.

Realizacja Programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej” na terenie miasta Przemyśla w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Tabela Nr 43. Realizacja programu w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Ilość wniosków 2023 r.	0		
	Rodzice/opiekunowie	Dzieci	Razem
ilość wydanych kart	0	0	0
ilość kart anulowanych	0	0	0
ilość kart nieważnych z powodu upływu terminu	2	2	4
ilość ważnych kart w 2023 r., w tym karty które obowiązywały do 30.09.2023 r.	2	3	5
ilość rodzin zastępczych posiadających przynajmniej jedną ważną kartę w 2023 r.	2		

Od 16 czerwca 2014 r. obowiązuje Rządowa Karta Dużej Rodziny na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. program pomocy dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. z 2014 r. Poz. 755 z późn. zm. z dnia 05.06.2014 r.). Zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny zostały określone w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2019).

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przyznano 953 karty, wydano 1 010 kart (dla rodziców/małżonków - 712, dla dzieci - 298). W w/w okresie, unieważniono 66 kart (dla rodziców/małżonków - 30, dla dzieci - 36). Liczba kart wydanych, którym upłynął termin ważności wynosi 217.

Przysługujący koszt realizacji programu z budżetu państwa na podstawie art. 29 ust. 4 – 6 ustawy o Karcie Dużej Rodziny wyniósł 9 159,00 zł, który został wykorzystany w całości.

Tabela Nr 44. Realizacja programu w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wniosków/kart za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023
1.	Liczba złożonych wniosków ogółem	533
2.	Wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożone przez rodzinę wielodzietną	66
3.	Wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożone przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców	347
4.	Karty dla nowego członka rodziny wielodzietnej	56
5.	Wnioski o uzupełnienie rodziny wielodzietnej	7
6.	Karty dla osób, które już były posiadaczami KDR	53
7.	Duplikaty Kart	25
8.	Decyzje stwierdzające utratę prawa do posiadania Karty lub przyznanie Karty z naruszeniem przepisów ustawy	4
9.	Karty tradycyjne przyznane jako druga forma Karty	1

X. Dodatek Mieszkaniowy.

Dodatek mieszkaniowy jest formą rekompensaty wydatków ponoszonych na utrzymanie lokalu mieszkalnego osobom uprawnionym (gospodarstwom domowym) wymienionym w obowiązujących przepisach.

Podstawą prawną do załatwiania spraw dodatków mieszkaniowych jest ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335).

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na wniosek osoby uprawnionej w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje :

1. Najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
2. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z tytułów wymienionych wyżej.

Aby otrzymać dodatek mieszkaniowy należy spełnić następujące warunki:

1. posiadać tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego;
2. nie przekroczyć dopuszczalnej przez ustawę powierzchni użytkowej lokalu;
3. nie przekroczyć kryterium dochodowego.

Wysokość dodatku mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu, a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek w wysokości :

- 3.1. 15% dochodów w gospodarstwie 1 osobowym,
- 3.2. 12% dochodów w gospodarstwie 2 – 4 osobowym,
- 3.3. 10% dochodów w gospodarstwie 5 osobowym i większym.

Wszelkie zmiany występujące w czasie obowiązywania decyzji nie mają wpływu na wysokość już przyznanego dodatku, oprócz zmiany miejsca zamieszkania głównego najemcy lub zgonu głównego najemcy.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe.

Kryterium dochodowe wynosi – średni miesięczny dochód na 1 członka gosp. domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekraczający 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym i 150% najniższej emerytury w gospodarstwie 1 osobowym.

Zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335) od dnia 01.07.2021 r. dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40%,
- 2) wieloosobowym – 30%

– przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od dochodu określonego powyżej, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę. Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu wydania decyzji.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023r. poz. 390).

Za dochód uważa się wszelkie przychody pomniejszone o koszty uzyskania przychodu należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczane do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W przypadku posiadania tytułu prawnego do gospodarstwa rolnego dochód z tego gospodarstwa ustala się na podstawie powierzchni gruntów w hektarach przeliczeniowych i wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ostatnio ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, przyjmuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodziny, o którym mowa w art. 5 ust. 7a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Dodatek mieszkaniowy wypłaca się zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, natomiast ryczałt na zakup opału z tytułu braku w lokalu centralnego ogrzewania, centralnie ciepłej wody oraz gazu przewodowego do rąk wnioskodawcy.

Tabela Nr 45. Zestawienie przyznania dodatków mieszkaniowych 2023 r.

Rok	Ilość wniosków	Ilość decyzji pozytywnych	Ilość przyznanych dodatków	Kwota przyznanych dodatków (zł)	Kwota wypłaconych dodatków (zł)
2023	1 868	1 738	8 215	2 223 601,88	2 835 169,41

Za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Plan : 2 847 127,00 zł

Wykonanie: 2 844 813,66 zł

W wyniku dokonanego rozliczenia wydanych i wypłaconych decyzji przyznających dodatki mieszkaniowe za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. zostało przyznanych łącznie 8 215 dodatków mieszkaniowych na kwotę 2 223 601,88 zł wydając łącznie 1 738 decyzji pozytywnych. Z 8 215 przyznanych dodatków:

- 2 535 dodatków na kwotę 668 686,47 zł to dodatki z przeznaczeniem na lokale tworzące mieszkaniowy zasób gminy przyznane z 533 decyzji,
- 1 146 dodatków na kwotę 261 959,00 zł to dodatki z przeznaczeniem na lokale w spółdzielniach mieszkaniowych przyznane z 238 decyzje,
- 4 534 dodatków na kwotę 1 292 956,41 zł to dodatki z przeznaczeniem na pozostałe lokale (prywatno-czynszowe, własnościowe, zakładowe, wspólnoty, TBS, domki jednorodzinne itd.) przyznane z 967 decyzji.

XI. Pomoc materialna dla uczniów.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. zgodnie z Uchwałą Nr 206/2013 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 24 października 2013 r. zadania dotyczące świadczeń pomocy materialnej o charakterze

socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Przemyśla, zostały przekazane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Rodzajami świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

1. stypendia szkolne,
2. zasiłki szkolne

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2230 z późn. zm.),
- Uchwała Rady Miejskiej w Przemyślu Nr 12/2014 z dnia 06.02.2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Przemyśla (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z dnia 13.03.2014 r. poz. 952 z późn. zm. Uchwałą Nr 32/2014 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 06.03.2014 r. Dz. U. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 953 zm. Uchwałą Nr 135/2015 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 27 sierpnia 2015 r. Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2015 r. poz. 2697),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1296).

Stypendia i zasiłki szkolne przyznaje się w ramach środków finansowych przeznaczonych na ten cel z budżetu państwa (80% kwoty) i budżetu gminy (20% kwoty). Na wypłatę zasiłków szkolnych gmina może przeznaczyć maksymalnie 5% z kwoty dotacji.

Świadczenia pomocy materialnej, o których mowa w art. 90c ust. 2 ustawy o systemie oświaty przysługują również uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

1. Stypendia szkolne

Do ubiegania się o przyznanie stypendium szkolnego uprawnieni są uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące kryteria:

- zamieszkują na terenie Miasta Przemyśla,
- znajdują się w trudnej sytuacji materialnej oraz spełniają określone kryterium dochodowe określone w art. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. (**Dz. U. 2021 r. poz. 1296**) **nie może przekroczyć kwoty 600 zł w przeliczeniu na jednego członka rodziny.**

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane:

- 1) na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia,
- 2) na wniosek odpowiednio dyrektora szkoły, kolegium pracowników służb społecznych lub ośrodka, o którym mowa w art. 90b ust. 3 pkt. 2,
- 3) świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym mogą być również przyznawane z urzędu.

Wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyślu lub za pośrednictwem poczty do dnia 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku:

- uczniów i słuchaczy szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym, powszednim dniu lutego - do dnia 15 lutego danego roku szkolnego,
- słuchaczy kolegium pracowników służb społecznych – do dnia 15 października danego roku.

W uzasadnionych przypadkach wnioski o przyznanie stypendium szkolnego może być złożony po upływie ww. terminu.

Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż od września do czerwca w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów na okres nie dłuższy niż od października do czerwca w danym roku szkolnym.

Stypendium szkolne wypłacane jest w formach, o których mowa w § 3 (uchwały nr 12/2014 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 6 lutego 2014 r.) miesięcznie lub jednorazowo w terminach:

- 1) do dnia 31 grudnia – za okres od września do grudnia lub od października do grudnia danego roku,
- 2) do dnia 31 sierpnia – za okres od stycznia do czerwca danego roku.

Jeżeli forma stypendium szkolnego tego wymaga, może być ono realizowane w okresach innych niż miesięczne lub jednorazowo.

Wypłata stypendium szkolnego jest dokonywana przelewem na wskazane konto bankowe rodzica lub pełnoletniego ucznia.

Miesięczna kwota stypendium szkolnego ustalana jest w oparciu o wysokość zasiłku rodzinnego dla dzieci w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, tj. 124 zł (zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt. 1 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 z późn. zm.) i powinna wynosić nie mniej niż 80 % i nie więcej niż 200% kwoty tego zasiłku.

Wyróżnia się następujące formy stypendiów szkolnych:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w płatnych zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania;
- całkowite lub częściowe pokrycie udziału w płatnych zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników;
- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania;
- świadczenie w formie pieniężnej w przypadku jeżeli udzielenie stypendium w wyżej wymienionych formach nie jest możliwe.

2. Zasiłki szkolne

Podstawą przyznania uczniowi zasiłku szkolnego stanowi łączne spełnienie następujących przesłanek:

- wystąpienie zdarzenia o charakterze losowym,
- nieprzekroczenie terminu dwóch miesięcy od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku,
- związek przyczynowy pomiędzy tym zdarzeniem, a trudną sytuacją materialną,
- związek pomiędzy tą przejściowo trudną sytuacją materialną, a niezaspokojonymi potrzebami ucznia na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w zakresie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym.

W przypadku przyznawania zasiłków szkolnych, kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt. 1 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 z późn. zm.).

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku w przypadku kilku oddzielnych zdarzeń o charakterze losowym, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Tabela Nr 46. Udzielone stypendia i zasiłki szkolne w 2023 r.

Rok 2023	Stypendia szkolne	Zasiłki szkolne
Liczba uczniów objętych pomocą	167	1
Wyplacona kwota	126 066,71	620,00
Łączna kwota wypłaconych świadczeń:	126 686,71	

XII. Rehabilitacja Osób Niepełnosprawnych.

W związku z informacją Zastępcy Prezesa Zarządu PFRON w Warszawie z dnia 16.02.2023 r. o podziale środków finansowych PFRON Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu pismem z dnia 06.03.2023 r. przedstawił Radzie Miejskiej w Przemysłu propozycje podziału środków Funduszu przyznanych uchwałą Zarządu PFRON Nr 24/2023 z dn. 16.02.2023 r. wg algorytmu powiatowi grodzkiemu Przemysłu w 2023 roku w wysokości **5 381 326 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w kwocie **3 185 040 zł**. Na zadania bieżące z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej pozostała do wykorzystania kwota 2 196 286 zł. Kwota przypadająca powiatowi grodzkiemu Przemysłu wyliczona została zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r., poz. 1605 z późn. zm.).

W związku z kolejną zmianą ww. rozporządzenia w trakcie roku budżetowego (finalnie o kwotę 207 000 zł) zwiększył się limit środków przeznaczonych na dofinansowanie kosztów działania trzech warsztatów terapii zajęciowej.

Ostatecznie w 2023 roku na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w powiecie grodzkim Przemysłu przeznaczono łącznie kwotę środków PFRON w wysokości **5 588 340 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej dla 115 uczestników w 3-ech warsztatach - kwotę **3 392 040 zł**.

Uchwałą Nr 49/2023 Rady Miejskiej w Przemysłu z dnia 27 marca 2023 r. (zmienioną uchwałami: Nr 124/2023 z dnia 8 września 2023 r. i Nr 157/2023 z dnia 27 października 2023 r.) określono zadania i dokonano podziału środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W całym roku budżetowym 2023 na rehabilitację społeczną (realizacja przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu) wydatkowano kwotę **5 361 642,67 zł**, w tym: **1 969 602,67 zł** na zadania bieżące i **3 392 040 zł** na zobowiązania dotyczące kosztów działalności trzech warsztatów terapii zajęciowej. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (realizacja przez Powiatowy Urząd Pracy w Przemysłu) wydatkowano kwotę **224 942,52 zł**.

Tabela Nr 47. Podział środków finansowych PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2023 r.

Lp.	Nazwa zadania	Podział środków PFRON uchwałami Rady Miejskiej	Wykonanie	
			Liczba dofinansowań	
1.	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	1 971 357,48	314 osób (uczestnicy + opiekunowie)	1.
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych		21 umów; 591 osób (uczestnicy + opiekunowie)	2.
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym		349	3.
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych		96 osób	4.
5.	Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej	3 392 040	3 WTZ-ty; 115 uczestników	5.
Razem rehabilitacja społeczna realizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:		5 363 397,48	1 465	5 361 642,67
Razem rehabilitacja zawodowa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy:		224 942,52	- wyposażenie 2-óch stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, - 3 dofinansowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej	224 942,52
Ogółem cała rehabilitacja (społeczna + zawodowa):		5 588 340	1 470	5 586 585,19

Realizacja zadań i wykorzystanie środków PFRON z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w roku 2023 przedstawia się następująco:

a) Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

W roku 2023 liczba osób (wraz z opiekunami) ubiegających się o przyznanie dofinansowania pobytu na turnusie rehabilitacyjnym wyniosła 466 (w tym 135 opiekunów), natomiast dofinansowanie wypłacono dla 314 osób (w tym 84 opiekunów) na kwotę 534 429 zł, z czego 29 dofinansowań wypłacono dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej oraz 28 dofinansowań ich opiekunom na łączną kwotę dofinansowania turnusów dla dzieci i młodzieży wraz z ich opiekunami 94 322 zł.

b) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W 2023 roku na dofinansowanie dla organizacji pozarządowych imprez z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych złożono 21 wniosków na ogólną wnioskowaną kwotę dofinansowania 290 872 zł. Zawarto 21 umów na łączną kwotę 153 914,94 zł dla 11-tu organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W ramach imprezy integracyjno – sportowej i/lub imprez integracyjno – kulturalno – rekreacyjno – turystycznych wypłacono dofinansowanie uczestnictwa dla 591 osób, w tym dla 77 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, na łączną kwotę 153 914,94 zł.

Realizacja zadania pn. „dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych” w 2023 roku objęła głównie dofinansowanie do wycieczek turystyczno - krajoznawczych połączonych ze zwiedzaniem zorganizowanych dla osób z niepełnosprawnościami o różnym charakterze; objęła także imprezy zawierające program o charakterze rekreacyjnym.

c) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

W 2023 r. w ramach dofinansowania kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego złożono 26 wniosków. Zawarto 25 umów. Na ich podstawie ze środków PFRON wypłacono 54 778 zł, z tego 16 dofinansowań dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 38 799 zł. Przedmiotem dofinansowania były takie przedmioty, jak m.in.: rower rehabilitacyjny - stacjonarny lub trójkołowy, komputer ze specjalistycznym programem rehabilitacyjnym dla osób niepełnosprawnych poza normą intelektualną i osób z orzeczonymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, bieżnia rehabilitacyjna dla osób niepełnosprawnych ruchowo, mówików, tabletów oraz koncentrator tlenu.

d) Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

W 2023 r. w ramach dofinansowania zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych złożono 402 wnioski. Ze środków PFRON wypłacono 325 dofinansowań na kwotę 945 226,73 zł, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - 19 dofinansowań na kwotę 48 562,90 zł. Przedmiotem dofinansowania były przede wszystkim aparaty słuchowe, pieluchomajtki dla dorosłych i dla dzieci oraz protezy kończyn dolnych i górnych, wózki inwalidzkie, ortezy, aparaty do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, obuwie ortopedyczne, szkła okularowe, soczewki i materace przeciwodleżynowe.

e) Dofinansowanie kosztów likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania.

W ubiegłym roku na likwidację barier funkcjonalnych (tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) wpłynęło łącznie 125 wniosków na łączną kwotę 1 050 087,24 zł. Na przedmiotowe zadanie wykorzystano kwotę środków PFRON w łącznej wysokości 297 233 zł, co pozwoliło na wypłatę 96 dofinansowań, w tym 3-ech dofinansowań realizacji wniosków złożonych na rzecz wsparcia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na kwotę 5 600 zł.

Realizacja zadania w ramach likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych w 2023 r. obejmowała najczęściej przystosowanie łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej ruchowo (poruszającej się na wózku inwalidzkim lub mającej trudności w poruszaniu się) poprzez:

- wymianę wanny na natrysk (kabinę prysznicową otwartą albo stanowisko prysznicowe) z niskim brodzikiem, odpływem liniowym, baterią prysznicową, deszczownicą lub zestawem prysznicowym oraz krzeselkiem albo siedziskiem lub taborettem prysznicowym, ewentualnie wykonanie natrysku o konstrukcji bezbrodzikowej,
- zakup i montaż uchwytów asekuracyjnych w niezbędnych miejscach w pomieszczeniach łazienki i WC,
- zakup i wymianę zużytej umywalki z baterią umywalkową, ewentualnie z przesunięciem umywalki i zamocowaniem na wysokości dogodnej dla osoby niepełnosprawnej,
- zakup i montaż na odpowiedniej wysokości muszli ustępowej - kompaktu WC przystosowanego dla osoby niepełnosprawnej, w szczególności montaż zestawu podtynkowego, ewentualnie z koniecznym przesunięciem,
- zakup materiałów i położenie glazury ściennej w obrębie natrysku - kabiny albo stanowiska prysznicowego,
- zakup materiałów i wykonanie posadzki z terakoty niepoślizgowej w pomieszczeniach łazienki i WC,
- modernizację instalacji wod.-kan. w niezbędnym zakresie,

- likwidację progu w drzwiach wejściowych do pomieszczeń łazienki i WC,
- wymianę wanny klasycznej na specjalną wannę z otwieranymi bocznymi drzwiami dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- zamontowanie (wstawienie) bocznych drzwiczek ortopedycznych w istniejącej wannie,
- wykonanie i montaż barier (poręczy asekuracyjnych) przy ciągu komunikacyjnym.

Środki PFRON przeznaczone także na:

- przesunięcie grzejnika łazienkowego - w sytuacjach, kiedy wymagane było przeorganizowanie rozmieszczenia wyposażenia łazienkowego w celu zapewnienia miejsca do kąpieli,
- niezbędne prace murarsko - tynkarskie i hydrauliczne,
- wymianę kabiny prysznicowej z wysokim brodzikiem na kabinę z niskim brodzikiem,
- zakup specjalnego wózka kąpielowo - prysznicowego.

Ogółem na likwidację barier architektonicznych wypłacono kwotę 180 275 zł dla realizacji 38-miu wniosków złożonych przez osoby niepełnosprawne albo ich przedstawicieli (opiekunów).

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się przyznano 46 dofinansowań na kwotę 67 078 zł. Środki finansowe przeznaczone na dofinansowanie zakupu głównie zestawów komputerowych/notebooków z łączem internetowym oraz telefonów komórkowych (smartfonów).

Na dofinansowanie kosztów likwidacji barier technicznych przeznaczono 12 dofinansowań w kwocie 49 880. Środki te wydatkowano na zakup podnośników uniwersalnych, wannowych lub sufitowego, schodołazów, łóżek wspomagających opiekę nad osobą niepełnosprawną oraz fotela geriatrycznego.

f) Zobowiązania dotyczące finansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

W 2023 roku działalność 3-ech warsztatów terapii zajęciowej znajdujących się na terenie Miasta Przemysła dla 115 uczestników finansowana była (z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania) łączną kwotą 3 921 824,86 zł, z tego dofinansowanie ze środków algorytmowych PFRON Miasta Przemysła wyniosło 3 392 040 zł. Pozostałe koszty pokryte były ze środków samorządowych Gminy Miejskiej Przemysł w wysokości 376 893,80 zł, innych środków Funduszu w wysokości 143 000 zł, jak również ze środków własnych Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Przemysłu prowadzącego warsztat terapii zajęciowej przy ul. Lelewela w kwocie 750,76 zł i w kwocie 9 140 zł pozyskanej z innych źródeł przez WTZ przy ul. Słowackiego prowadzony przez PKSiRNiS „PODKARPACIE”.

Jednostkami prowadzącymi warsztaty terapii zajęciowej na terenie Przemysła w 2023 roku były:

- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Przemysł; WTZ przy ul. Sobótki 23 z 50-ciomą uczestnikami – ogółem koszty działalności to kwota 1 638 667 zł, z czego dofinansowanie ze środków PFRON wg algorytmu wyniosło 1 474 800 zł.

W grudniu 2023 r. z PTWK Oddział w Przemysłu zawarto aneks do umowy dot. zwiększenia od 1 stycznia 2024 r. liczby uczestników WTZ-tu przy ul. Sobótki 23 z 50-ciu do 55-ciu osób,

- Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „PODKARPACIE” z siedzibą w Przemysłu przy ul. Mickiewicza 24; w WTZ przy ul. Słowackiego 87F terapią zajęciową w roku 2023 objętych było wg umowy 45 osób z niepełnosprawnościami – ogółem koszty działalności wyniosły 1 626 940,30 zł, z czego środki algorytmowe PFRON to kwota 1 327 320 zł.

W grudniu 2023 r. z Klubem Podkarpacie zawarto aneks do umowy dot. zwiększenia od dnia 1 stycznia 2024 r. liczby uczestników WTZ-tu przy ul. Słowackiego 87F z 45-ciu do 50-ciu osób,

- Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Przemysłu; WTZ przy ul. Lelewela 8a, w którym w terapii zajęciowej uczestniczyło 20 osób – ogółem koszty działalności wyniosły 656 217,56 zł, z czego środki algorytmowe Funduszu to kwota 589 920 zł.

Tabela Nr 48. Procentowe wykorzystanie przyznanych środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2023 (w odniesieniu do potrzeb).

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Podział środków PFRON uchwałami Rady Miejskiej	Zapotrzebowanie (złożone wnioski)		Wykonanie		Wskaźnik wykonania w odniesieniu do potrzeb
			ilość	kwota	ilość	kwota	%
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	1 971 357,48	466 osób (uczestnicy + opiekunowie)	x	314 osób (uczestnicy + opiekunowie)	534 429	67,4 [dotyczy liczby osób]
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych		21 wniosków (448 osób niepełnosprawnych i 158 opiekunów)	290 872	21 wniosków (446 osób niepełnosprawnych i 145 opiekunów)	153 914,94	52,9 [dot. kwoty]
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		428 wniosków	919 599,13	349 dofinansowań	984 025,73	107,0 [dot. kwoty]
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych		125 wniosków	1 050 087,24	96 osób	297 233	28,3 [dot. kwoty]
Razem		1 971 357,48	x	2 260 558,37 [bez kwoty na turnusy]	x	1 435 173,67 [bez kwoty na turnusy]	63,5 [dot. kwot z wyłączeniem kwot na turnusy]
5	Dofinansowanie kosztów działalności WTZ	3 392 040	3 WTZ-ty /115 osób	3 392 040	3 WTZ-ty /115 osób	3 392 040	100
Ogółem		5 363 397,48	x	5 652 598,37 [bez kwoty na turnusy]	x	4 827 213,67 [bez kwoty na turnusy]	85,4 [dot. kwot z wyłączeniem kwot na turnusy]

Tabela Nr 49. Porównanie wykonania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2021-2023.

Lp.	Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej	Wykonanie 2021		Wykonanie 2022		Wykonanie 2023		Wskaźnik 2023/2021 [dot. kwoty]	Wskaźnik 2023/2022 [dot. kwoty]
		ilość	kwota	ilość	kwota	ilość	kwota	%	%
1	Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	346	485 895	311	453 125	314	534 429	110,0	117,9
	- w tym dzieci i młodzież	36	58 858	23	39 015	29	57 446	97,6	147,2
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	310	65 585	433	107 940	591	153 914,94	234,7	142,6
	- w tym dzieci i młodzież	26	2 041	1	333	77	67 129,05	3 289,0	20 158,9
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	389	526 099	422	725 668	349	984 025,73	187,0	135,6
	- w tym dzieci i młodzież	44	84 195	50	143 426	29	65 302,90	77,6	45,5
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	112	360 264	108	369 977	96	297 233	82,5	80,3
	- w tym dzieci i młodzież	13	30 300	8	17 492	3	5 600	18,5	32,0

Razem:	1.157	1 437 843	1.274	1 656 710	1.350	1 969 602,67	137,0	118,9
- w tym dzieci i młodzież	119	175 394	82	200 266	138	195 477,95	111,5	97,6
5 Dofinansowanie kosztów działalności WTZ – zobowiązania (ilość warsztatów / liczba uczestników kwota)	3/109	2 364 864	3/115	2 978 040	3/115	3 392 040	143,4	113,9
OGÓLEM	x	3 802 707	x	4 634 750	x	5 361 642,67	141,0	115,7

Ogółem w roku 2023 w ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanej przez MOPS osobom niepełnosprawnym w oparciu o złożone wnioski i zawarte umowy wypłacono ze środków przekazanych algorytmem powiatowi grodzkiemu Przemysł 1.350 dofinansowań (łącznie z dofinansowaniami dla 115-ciu uczestników przebywających w 3-ech WTZ-ach), w tym 138 dofinansowań na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Wysokość corocznie otrzymywanych środków PFRON może nie zapewnić pełnej realizacji zadań stosownie do ilości złożonych wniosków, dlatego też konieczne jest ustalenie dodatkowych procedur ich realizacji w formie zarządzenia Dyrektora MOPS oraz powołanie *Zespołu Opiniującego wnioski osób niepełnosprawnych*. Przygotowywano materiały oraz obsługiwano zarówno pracę *Zespołu Opiniującego wnioski osób niepełnosprawnych o dofinansowanie zadań*, jak również pracę Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych (4 posiedzenia).

Na podstawie umowy nr AS3/000048/09/D z dnia 24.04.2018 r. z aneksami: nr 1 z 07.11.2018 r., nr 2 z 10.04.2019 r., nr 3 z 17.09.2019 r., nr 4 z 18.11.2019 r., nr 5 z 06.04.2020 r., nr 6 z 02.11.2020 r., nr 7 z 17.12.2020 r., nr 8 z 09.04.2021 r., nr 9 z 18.11.2021 r., nr 10 z 13.12.2021 r., nr 11 z 04.04.2022 r., nr 12 z 25.05.2022 r., nr 13 z 08.11.2022 r., nr 14 z 19.04.2023 r., nr 15 z 06.11.2023 r. i nr 16 z 08.12.2023 r. w roku 2023 kontynuowany był pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do informacji.

Przygotowano i wysłano do PFRON *Wystąpienie Realizatora programu o przyznanie środków PFRON na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”*. MOPS jako realizator programu „Aktywny samorząd” wprowadził *Zasady realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”* oraz *Regulamin pilotażowego programu „Aktywny samorząd”* obowiązujące w 2023 roku, jak również powołał *Zespół Opiniujący wnioski*. Składanie i realizacja wniosków o dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, zarówno w Module I, jak i w Module II, odbywała się w dedykowanym Systemie Obsługi Wsparcia [SOW] oraz w tradycyjnej wersji papierowej. W systemie SOW pracownicy Wieloosobowego stanowiska ds. rehabilitacji społecznej) elektronicznie otworzyli nabory na poszczególne moduły, obszary i zadania, dokumentację osób, które w MOPS złożyły wnioski w wersji papierowej, wprowadzali do SOW w wersji elektronicznej.

Na wypłatę dofinansowań w ramach programu „Aktywny samorząd” przeznaczono (razem z kosztami realizacji programu, tj. promocją, obsługą i ewaluacją) w dwóch transzach łącznie kwotę 650 308,00 zł, w tym na Moduł I – 304 700,00 zł, na Moduł II – 306 200,00 zł oraz na obsługę – 30 545,00 zł, na promocję – 5 909,00 zł i na ewaluację – 2 954,00 zł.

Moduły, obszary i zadania programu, które były uruchomione w 2023 roku w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”:

Moduł I – Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

a) Obszar A – Likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (narząd ruchu);
- Zadanie 2: dofinansowanie uzyskania prawa jazdy (narząd ruchu);

- Zadanie 3: dofinansowanie uzyskania prawa jazdy (narząd słuchu);
- Zadanie 4: dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (narząd słuchu);

b) Obszar B – Likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (orzeczenie o niepełnosprawności, stopień znaczny; narząd wzroku lub dysfunkcja obu kończyn górnych);
- Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- Zadanie 3: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (stopień umiarkowany; narząd wzroku);
- Zadanie 4: dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (orzeczenie o niepełnosprawności, st. znaczny, st. umiarkowany; narząd słuchu, trudności w komunikowaniu się);
- Zadanie 5: dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu;

c) Obszar C – Likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1: dofinansowanie do zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- Zadanie 2: dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- Zadanie 3: dofinansowanie zakupu protezy kończyny co najmniej na III poziomie jakości;
- Zadanie 4: dofinansowanie do utrzymania sprawności posiadanej protezy kończyny co najmniej na III poziomie jakości;
- Zadanie 5: dofinansowanie do zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

d) Obszar D – Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie kosztów opieki nad osobą zależną w różnych formach opieki; wnioskodawca - osoba niepełnosprawna w stopniu znacznym lub umiarkowanym w wieku aktywności zawodowej, zatrudniona lub zarejestrowana w PUP)

Moduł II – Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Udzielona pomoc w ramach programu „Aktywny samorząd” (edycja 2023/2024, realizacja w roku 2023, tj. do dnia 31.12.2023 r.):

- a) w ramach Modułu I (likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową) – na podst. zawartych umów wypłacono dofinansowanie w wysokości 178 880 zł,
- b) w ramach Modułu II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym) - na podstawie zawartych umów wypłacono dofinansowanie w wysokości 143 414,50 zł.

Tabela Nr 50. Realizacja programu „Aktywny samorząd” - edycja 2023/2024 (realizacja w 2023 r.).

Zadania	Środki PFRON Przekazane transzami na realizację programu [w zł] – limit bez kosztów realizacji programu	Realizacja			
		Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Kwoty dofinansowania w zawartych umowach [w zł]	Kwoty zrealizowanych wypłat na podstawie zawartych umów [w zł]
MODUŁ I	A ₁	0	0		
	A ₂	4	3		
	A ₃	0	0		
	A ₄	0	0		
	B ₁	22	9		
	304 700,00				

	B ₂		1	1	235 672,40	178 880,00
	B ₃		2	0		
	B ₄		5	2		
	B ₅		0	0		
	C ₁		2	1		
	C ₂		0	0		
	C ₃		1	1		
	C ₄		0	0		
	C ₅		1	1		
	D		9	7		
Razem MODUŁ I		304 700,00	47	25	235 672,40	178 880,00
MODUŁ II		306 200,00	89	73	166 027,25	143 414,50
R A Z E M (bez kosztów realizacji programu)		610 900,00	136	98	401 699,65	322 294,50

Zakończenie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w edycji 2023/2024, ze względu na harmonogram wypłat dofinansowań w ramach Modułu I-go i Modułu II-go, następuje w następnym roku budżetowym. Zawieranie umów oraz wypłaty dofinansowań następują w systemie ciągłym - na bieżąco, aż do zakończenia realizacji i rozliczenia programu „Aktywny samorząd” w kwietniu 2024 r.

Na temat realizowanych zadań oraz możliwości i warunków uzyskiwania dofinansowań, jak również na temat wdrożonych i realizowanych programów i projektów osobom niepełnosprawnym oraz członkom ich rodzin, a także ich pełnomocnikom albo opiekunom prawnym, na bieżąco udzielano informacji - w siedzibie MOPS Przemyśl, pisemnie, telefonicznie albo poprzez wykorzystanie poczty elektronicznej. Przesyłano e-mailowo wnioskodawcom druki wniosków o dofinansowanie zadań ze środków PFRON albo wskazywano lokalizacje (strony internetowe MOPS i innych urzędów), gdzie druki można pozyskać. W ramach promocji działań i przedsięwzięć podejmowanych przez PFRON informowano stowarzyszenia i organizacje pozarządowe o projektach kierowanych do osób niepełnosprawnych i trzeciego sektora mających na celu wsparcie potencjalnych beneficjentów w walce ze skutkami niepełnosprawności, np. w ramach modułów programu pn. >>Samodzielność-Aktywność-Mobilność!<<, w tym tzw. „Program samochodowy”, jak też w odniesieniu do kwestii związanych z dostępnością w ramach realizowanego przez PFRON w Rzeszowie Obszaru „A” Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III (zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych).

Prowadzono także działania promocyjne, takie, jak ogłoszenia na tablicach informacyjnych w budynku MOPS, w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych MOPS Przemyśl i UM Przemyśl, zlecenie wykonania i dostarczenia materiałów reklamowych z nadrukiem logo PFRON oraz MOPS w Przemyślu, informowano o programie Aktywny Samorząd pracowników placówek edukacyjnych, specjalnych ośrodków szkolno - wychowawczych, jak również organizacje pozarządowe wspierające osoby niewidome i niedowidzące oraz głuchonieme i niedosłyszące, przekazywano im materiały promocyjne, informowano także mailowo potencjalnych albo byłych beneficjentów o terminach składania wniosków w ramach programu AS. Powiadomiono WTZ-ty o możliwości wsparcia ze środków PFRON w ramach programu pn. „Zajęcia klubowe w WTZ”. Do Wydziału Spraw Społecznych w UM w Przemyślu przygotowano w tym zakresie, na podstawie wniosku złożonego przez Przemyski Klub Sportu i Rekreacji Niewidomych i Słabowidzących „Podkarpacie” w Przemyślu, projekt wystąpienia o środki PFRON. Pośredniczono także w zawarciu umów pomiędzy Oddziałem Podkarpackim PFRON a Miastem Przemyśl oraz Miastem Przemyśl a Klubem „Podkarpacie” ws. realizacji zadania pn. „Zajęcia klubowe w WTZ”. Informowano też WTZ-ty oraz organizacje pozarządowe i ośrodki szkolno – wychowawcze o realizacji innych

projektów odnoszących się do wsparcia samodzielności i polepszania jakości życia osób z niepełnosprawnościami, w tym o projekcie PFRON „Powrót do zdrowia – powrót do pracy”. Informowano organizacje pozarządowe o naborze do Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych na kolejną kadencję.

Podejmowano działania związane z ewaluacją pilotażowego programu „Aktywny samorząd” (ankiety ewaluacyjne przesyłane do beneficjentów) oraz przeprowadzano kontrole, w tym w zakresie właściwego wykorzystania dofinansowania otrzymanego na zakup sprzętu elektronicznego nabytego w ramach programu „Aktywny samorząd”.

Współpracowano z licznymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i urzędami, w tym z Powiatowym Urzędem Pracy, Wydziałem Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego, Wydziałem Finansowym UM, Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Podkarpackim Urzędem Wojewódzkim w Rzeszowie, PFRON Oddziałem w Rzeszowie, PFRON w Warszawie, obsługą – infolinią Systemu Obsługi Wsparcia SOW oraz z innymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie konsultacji, jak również z trzema podmiotami, które na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl prowadzą warsztaty terapii zajęciowej. Przygotowywano propozycje podziału środków PFRON przypadających wg algorytmu Gminie Miejskiej Przemyśl w 2023 roku i organizowano prace Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Czuwano nad zgodnością planu finansowego z limitem przyznanych powiatowi środków PFRON. Wydatkowano i rozliczano środki przeznaczone na obsługę zadań (środki algorytmowe i środki programu „Aktywny samorząd”). Sporządzano i przekazywano do PFRON w Warszawie okresowe, tj. kwartalne i roczne, sprawozdania rzeczowo - finansowe z realizacji zadań samorządowych ze środków PFRON z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych w Mieście Przemyśl (dot. zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy i MOPS). Sporządzano do PFRON w Warszawie zapotrzebowania (wnioski) ws. przekazywania Gminie Miejskiej Przemyśl środków finansowych (kolejnych transz) na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych [dot. środków na realizację zadań przez PUP (rehabilitacja zawodowa) i MOPS (rehabilitacja społeczna)]. Przeprowadzono kontrole w 3-ech warsztatach terapii zajęciowej. Sporządzono i przekazano do Księgowości MOPS, do innych działów MOPS, do Wydziału Spraw Społecznych UM oraz do Prezydenta Miasta Przemyśla inne sprawozdania oraz wymagane informacje (dane), w tym ocenę rocznej działalności warsztatów terapii zajęciowej, sprawozdanie ze współpracy z organizacjami pozarządowymi, sprawozdanie z realizacji *Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w Gminie Miejskiej Przemyśl na lata 2016-2025*, jak również z zakresu zadań realizowanych na Wieloosobowym Stanowisku ds. Rehabilitacji Społecznej.

W roku 2023 r. pracownicy Wieloosobowego stanowiska ds. rehabilitacji społecznej MOPS uczestniczyli w szkoleniach on-line mających na celu podniesienie kompetencji i poszerzenie wiedzy w zakresie realizacji spraw w Systemie Obsługi Wsparcia.

Począwszy od złożenia przez Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Dzieci i Młodzieży Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego Nr 1 im. Marii Grzegorzewskiej w Przemyślu w listopadzie 2023 r. wniosku o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów działalności, począwszy od 2024 roku, warsztatu terapii zajęciowej, zorganizowano z władzami Stowarzyszenia, kierownictwem MOPS Przemyśl oraz pracownikiem Wydziału Spraw Społecznych UM w Przemyślu kilka niezbędnych spotkań oraz posiedzenie powołanego przez Prezydenta M. Przemyśla specjalnego Zespołu do merytorycznej i formalnej oceny ww. wniosku. Przeprowadzenie przedmiotowego wniosku doprowadziło do zawarcia stosownych umów o finansowanie kosztów działalności WTZ-tu od 2024 r, w tym o finansowanie jego działalności ze środków PFRON Miasta Przemyśla (90 % kosztów działalności).

XIII. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Prezydent Miasta Przemyśla z dniem 01 kwietnia 2002 r. powołał Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Przemyślu, który zapewnia obsługę kadrową i finansową. Siedziba tut. Zespołu mieści się w Przemyślu przy ul. Jasińskiego 1.

Zespół realizuje zadania w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - jako pierwsza instancja. Obsługuje mieszkańców Miasta Przemyśla i Powiatu Przemyskiego.

Wydatki związane z tworzeniem i działalnością Zespołu są pokrywane ze środków finansowych budżetu państwa. Wydatki te mogą być również pokrywane ze środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

W orzeczeniu Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zawarte są wskazania dotyczące w szczególności :

- odpowiedniego zatrudnienia,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust.1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz.1990,z późn. zm.),
- prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Tabela Nr 51. Skład powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Lp.	Członkowie zespołu orzekającego	Liczba
1.	Przewodniczący	1
2.	Sekretarz	1
3.	Lekarze	14
4.	Psycholodzy	1
5.	Pedagodzy	3
6.	Doradcy zawodowi	4
7.	Pracownicy socjalni	2
	Razem członkowie	26

8.	Obsługa administracyjna	6
	Ogółem zatrudnieni w zespole orzekającym	32

Tabela Nr 52. Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2023 r.

• **Osoby po 16 roku życia**

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	3 553
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	24
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	41
	Ogółem wydane orzeczenia	3 618
4.	W tym :	
	1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	
	Znaczny	1 553
	Umiarkowany	1 751
	Lekki	249
	Po raz pierwszy	1 152
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	0

2. Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	0
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	6
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	510
	Ogółem wydane orzeczenia	516

Tabela Nr 53. Wydatki Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych zł	604 729
2.	Umowy cywilnoprawne	w pełnych zł	333 596

3.	Wydatki pozostałe	w pełnych zł	188 090
4.	Ogółem wydatki (1+2+3)	w pełnych zł	1 126 415
5.	W tym : - orzeczenia osób do 16 roku życia	w pełnych zł	130 278
6.	- orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	w pełnych zł	996 137
7.	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	w pełnych zł	1 126 415
8.	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	w pełnych zł	0
9.	Zatrudnienie w przeliczeniu na etaty	etaty	7,5
10.	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilno - prawne	osoby	19
11.	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	19

Tabela Nr 54. Funkcjonowanie powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności od 2020 r. do 2023 r.

Rok	Wysokość środków finansowych w zł	Ilość osób zatrudnionych etaty/umowy		Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności - ogółem	Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności - ogółem
2020	738 798	7	20	565	3 412
2021	881 252	7	21	567	3 864
2022	931 042	7	20	488	3 727
2023	1 126 415	8	19	516	3 618

W związku ze zmianą ustawy- Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) od dnia 01.07.2014 r. Przewodniczący Powiatowego Zespołu wydaje karty parkingowe uprawnionym osobom niepełnosprawnym i placówkom.

W 2023 roku wydano :

- 925 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym,
- 7 kart parkingowych placówce

Od dnia 1 września 2017 roku w konsekwencji zmiany rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 roku *zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1541) organem wystawiającym legitymację stał się powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności.

W 2023 roku wydano :

- 126 legitymacji osobom przed 16 rokiem życia,
- 1 190 legitymacji osobom po 16 roku życia.

XIV. Programu Osłonowy „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemyśla na 2023 rok”.

Gmina Miejska Przemyśl na podstawie Uchwały nr 215/2022 z Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 19 grudnia 2022 r. przyjmującej Program Osłonowy „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemyśla na 2023 r.” powierzyła Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej

w Przemysłu realizację w/w programu, który był realizowany w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2023” – MODUŁ II.

Całkowity koszt realizacji MODUŁU II wyniósł 52 556,26 zł, z tego:

- kwota 46 840,00 zł została wykorzystana na zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu do tzw. „opieki na odległość”,
- kwota 5 716,26 zł została wykorzystana na dodatki dla pracowników socjalnych bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania.

Wysokość dofinansowania na realizację MODUŁU II wyniosła 43 192,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 42 045,00 zł.

W ramach w/w kwot opłacono 1.171 abonamentów przez okres od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. Rzeczywista liczba osób, które przystąpiły do MODUŁU II wyniosła 107 osób. Przez cały okres realizacji MODUŁU II rzeczywista liczba zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa wyniosła 410 zgłoszenia (suma: liczby wciśniętych sygnałów SOS + liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum – dane na podstawie rocznego sprawozdani z realizacji usług). 397 zgłoszeń zakończyło się udzieleniem wsparcia przez opaskę, prośbą o interwencję kogoś z otoczenia lub inną prośbą dotyczącą sieci pomocowej. 13 zgłoszeń zakończyło się interwencją służb ratowniczych.

Podsumowując realizacja MODUŁU II programu „Korpusu Wsparcia Seniorów na rok 2023” przyczyniła się do wsparcia Gminy Miejskiej Przemysł w zapewnieniu wsparcia wynikającego z rozeznaczonych potrzeb na rzecz seniorów 65 lat i więcej. Z informacji uzyskanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu wynika, że wśród osób korzystających z MODUŁU II nastąpiła poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

XV. Wydawanie zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej w celu skorzystania z dofinansowania w ramach Programu „Czyste powietrze” prowadzone jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu.

Podstawa prawna do wydawania zaświadczeń :

1. art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.);
2. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 02.10.2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia (Dz. U. 2020 r. poz. 1713).

Zaświadczenie wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej. Upoważnieniem nr 223/2020 z dnia 28.10.2020 r. Prezydent Miasta Przemysłu upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania zaświadczeń w tym zakresie.

Mieszkaniec Miasta Przemysłu, który zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej

do dnia złożenia wniosku powinien uzyskać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Do dnia 31.07.2024 r. wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w roku 2022. Dochód ustalany jest na zasadach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 615 z późn. zm.).

Dochody pozyskiwane są przez organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania zaświadczenia z bazy danych udostępnianych przez Ministerstwo Finansów i Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Tabela nr 55. Realizacja wydawania zaświadczeń „Czyste powietrze”.

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wydanych zaświadczeń	Liczba wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia	Liczba wniosków przekazanych zgodnie z właściwością do innego organu	Liczba wniosków wycofanych na wniosek strony
2020	14	13	1	0	0
2021	103	99	4	0	0
2022	101	95	3	1	2
2023	279	273	3	3	0

XVI. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Rok 2023 był kolejnym okresem w którym Gmina Miejska Przemyśl realizowała Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Głównym celem Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.) albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Usługi asystenta w szczególności mogą polegać na pomocy asystenta w:

- a) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/społeczne/sportowe);
- b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- c) załatwianiu spraw urzędowych;
- d) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;

- e) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- f) wykonywaniu czynności dnia codziennego. – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do/z placówki oświatowej.

Na realizację Programu w roku 2023 otrzymano dofinansowanie w wysokości 812 307,60 zł, z czego wydatkowano 714 440,08 zł.

XVII. Program „Złota rączka dla Przemyskich Seniorów 70+ i osób niepełnosprawnych 50+”.

W 2023 roku kontynuowany był Program „Złota Rączka dla Przemyskich Seniorów 70+ i osób niepełnosprawnych 50+”, którego realizatorem od lipca 2021 pozostaje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle. Celem Programu jest zapewnienie nieodpłatnej pomocy beneficjentom w drobnych, domowych naprawach, którzy nie są w stanie samodzielnie usunąć usterki.

Pomoc w ramach Programu polega na świadczeniu bezpłatnych usług w miejscu zamieszkania uprawnionej osoby, takich jak:

- regulacja drzwi i okien oraz uszczelnianie,
- naprawa, wymiana bądź uszczelnianie przeciekających kranów w kuchni i łazience,
- montaż, regulacja i wymiana spłuczki i deski WC,
- odpowietrzanie kaloryfera,
- udrożnienie odpływów, wymiana, uszczelnianie syfonów, uszczelnianie przecieków przy wannie, brodziku, umywalce,
- montaż, wymiana zamka, klamki w drzwiach,
- wymiana żarówek,
- montaż, wymiana i naprawa gniazdek i wyłączników światła i lamp,
- naprawa, wymiana przewodnic i uchwytów szuflad,
- montaż karniszy, obrazów, lusterek, uchwytów, półek, itp.,
- podłączenie pralki, zmywarki,
- naprawa lub wymiana zawiasów drzwi, drzwiczek, szaf, gałek i uchwytów,
- wymiana pokręteł, baterii, słuchawek i węży prysznicowych,
- naprawa listew przypodłogowych,
- zakładanie i naprawa rolet okiennych,
- inne drobne czynności naprawcze i montażowe, które zostaną zaakceptowane przez pracownika podmiotu realizującego usługi naprawcze.

W 2023 roku z tej formy pomocy skorzystało aż 65 osób, w tym niektórzy kilkakrotnie.

XVIII. Dodatek węglowy.

W 2022 r. roku w związku z nadzwyczajnie wysokimi cenami węgla oraz trudnościami z jego zakupem został wprowadzony dodatek węglowy. Stanowił wsparcie finansowe dla gospodarstw domowych, które wykorzystują węgiel lub paliwa węglopodobne do ogrzewania.

W zaproponowanym rozwiązaniu nie było przewidziane kryterium dochodowe, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel.

Wniosek o wypłatę dodatku węglowego składało się w terminie **do dnia 30 listopada 2022 roku**.

Ponadto w trakcie obowiązywania ustawy dokonano jej nowelizacji, w myśl, której **nie trzeba było składać żadnego wniosku**, a i tak dodatek został przyznawany z urzędu. „W przypadku posiadania informacji wskazujących, że osoba, która nie złożyła wniosku o wypłatę dodatku węglowego, spełnia warunki jego przyznania wynikające z ustawy, wójt, burmistrz albo prezydent miasta może przeprowadzić wywiad środowiskowy w celu ustalenia prawa do tego dodatku” – stanowi ustawa.

Tabela Nr 56. Dodatek węglowy przyznany i wypłacony w latach 2022 -2023.

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba spraw bez wniosku	Liczba wypłaconych dodatków	Kwota wypłaconych dodatków
2022	4 528	4	3 428	10 284 000,00
2023	10	5	295	885 000,00

Osoba, która pobrała nienależnie dodatek węglowy, jest obowiązana do jego zwrotu razem z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Nienależnie pobrany dodatek węglowy podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Za nienależnie pobrany dodatek węglowy uważa się:

1. dodatek węglowy wypłacony na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą to świadczenie;
2. dodatek węglowy wypłacony mimo braku prawa do tego dodatku;
3. dodatek węglowy wypłacony osobie innej niż osoba uprawniona do tego dodatku, z przyczyn niezależnych od organu, który przyznał dodatek węglowy.

Tabela nr 57. Nienależnie pobrane dodatki węglowe.

Rok	Liczba decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia	Kwota nienależnie pobranych świadczeń	Liczba decyzji umarzających nienależnie pobrane świadczenia	Liczba decyzji umarzających odsetki od nienależnie pobranych świadczeń	Liczba decyzji o rozłożenie na raty nienależnie pobranych świadczeń
2022	6	18 000	0	0	0
2023	7	21 000	0	0	1

XIX. Dodatek do gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła.

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw z dnia 15 września (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 z późn. zm.) wprowadził jednorazowe dodatki dla gospodarstw domowych, które ogrzewają się przy pomocy kotłów lub pieców zasilanych peletem drzewnym lub inną biomasą, drewnem kawałkowym, gazem LPG oraz olejem opałowym zgłoszonych wcześniej i wpisanych do Centralnej Ewidencji Emisyjności

Budynków. Dodatek przysługuje gospodarstwom domowym, gdy głównym źródłem ogrzewania jest: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, piec kaflowy na paliwo stałe. Jednorazowy dodatek wynosi 3 000 zł w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy; 1 000 zł – drewno kawałkowe; 2 000 zł – olej opałowy; 500 zł – gaz LPG.

Dodatek ma na celu wsparcie dużej grupy gospodarstw domowych w pokryciu części kosztów wynikających z wzrostu cen na rynku energii, poprzez zapewnienie im dodatkowych środków na zakup opału. Wnioski należało złożyć do 30 listopada 2022 r.

W 2023 r. wpłynęły 2 wnioski, które zostały pozostawione bez rozpoznania.

Tabela Nr 58. Zestawienie przyznania dodatku do gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła w 2023 r.

Rodzaj paliwa	Liczba przyznanych dodatków w 2023 r. z wniosków złożonych w 2022 r.	Kwota przyznanych i wypłaconych dodatków w 2023 r.
pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy	16	48 000,00
drewno kawałkowe	41	41 000,00
gaz LPG	1	500,00
olej	0	0,00
Razem:	58	89 500,00

XX. Dodatek elektryczny.

Na mocy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 269), której zapisy weszły w życie 18 października 2022 r. został wprowadzony dodatek elektryczny dla gospodarstw domowych.

Dodatek elektryczny jest dopłatą do prądu dedykowany gospodarstwom domowym, które zużywają energię elektryczną do ogrzewania lokali mieszkalnych. Dotyczy to osób korzystających między innymi z pomp ciepła, pieców elektrycznych i bojlerów z funkcją c.o. – do ogrzewania lokalu mieszkalnego. Źródło ciepła musi być wykazane w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Dopłata do prądu jest jednorazowa i wynosi w zależności od zużycia energii:

- 1 000,00 zł w przypadku zużycia energii elektrycznej w 2021 r. do 5 MWh,
- 1 500,00 zł w przypadku zużycia energii elektrycznej w 2021 r. przekraczającej 5MWh.

Dodatek elektryczny wypłaca się do 31 marca 2023 r. Wnioski należało złożyć do dnia 1 lutego 2023 r.

Zgodnie z w/w ustawą z dnia 7 października 2022 r. art. 30 ust. 4 wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego złożone po dniu 1 lutego 2023 r. pozostawia się bez rozpoznania.

Świadczenie przyznane z wniosków złożonych w 2022 r. oraz w 2023 r. zostało wypłacone w całości w 2023 r.

Tabela Nr 59. Zestawienie przyznania dodatku elektrycznego

		2022 r.	2023 r.	Kwota (zł)	Łącznie kwota (zł) wypłacona w 2023 r.
Wnioski złożone	kwota podstawowa (1 000 zł)	116	108	224 000,00	351 500,00
	kwota podwyższona (1 500 zł)	39	46	127 500,00	
	wnioski bez rozpoznania złożone po 1 luty 2023 r.		2	-	
Wnioski wypłacone	kwota podstawowa (1 000 zł)	92	68	160 000,00	271 000,00
	kwota podwyższona (1 500 zł)	35	39	111 000,00	
Wnioski odrzucone lub wycofane przez wnioskodawców	kwota podstawowa (1 000 zł)	24	40	64 000,00	80 500,00
	kwota podwyższona (1 500 zł)	4	7	16 500,00	

XXI. Dodatek gazowy czyli refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe.

Od stycznia 2023 r. jest dostępne świadczenie dla gospodarstw domowych ogrzewanych gazem, tj. refundacja podatku VAT za zużyte paliwo gazowe uchwalona w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r., poz. 2687). Refundacja dotyczyła okresu od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., jednak nowelizacją ustawy z grudnia 2023 r. została wydłużona i przysługuje do 30 czerwca 2024 r.

Aby otrzymać ww. świadczenie należy łącznie:

- ogrzewać swoje gospodarstwo domowe paliwem gazowym (gazem ziemnym wysokometanowym lub zaazotowanym, w tym skroplonym gazem ziemnym oraz propan-butan lub innymi rodzajami gazu palnego, które dostarczane są za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy),
 - zgłosić lub wpisać do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków ogrzewanie gazowe jako ogrzewania główne w swoim gospodarstwie domowym, w terminie do 21.12.2022 r. (albo po tym dniu w przypadku wpisania lub zgłoszenia nowego źródła ogrzewania),
 - być odbiorcą paliwa gazowego, tj. ponosić koszty jego zakupu zgodnie z fakturą (wnioskodawcą może być osoba, z którą podpisana jest umowa o dostawę gazu),
- Świadczenie to nie ma określonej ustawowo kwoty, a stanowi refundację podatku VAT w kwocie z faktury za dostarczenie gazu.

Refundacja podatku VAT przysługuje z faktur za gaz zużyty w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. O zwrot podatku VAT można ubiegać się po otrzymaniu i opłaceniu pierwszej i każdej kolejnej faktury za paliwa gazowe w ww. okresie.

Refundacji podlega podatek VAT od paliw gazowych tj. m. in. gaz ziemny dostarczany za pomocą sieci gazowej.

Refundacja nie dotyczy skroplonego gazu LPG ani ogrzewania dostarczanego z sieci miejskiej (MPEC).

Zwrot podatku VAT przysługuje tylko dla gospodarstw domowych ogrzewających gazem domy i mieszkania. Nie ma zwrotu za gaz do gotowania i podgrzewania wody.

Terminy składania wniosków:

- do dnia 30 września 2024 r. - w dowolnym momencie po otrzymaniu faktury VAT;
- po dniu 30 września 2024 r. - w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury VAT dokumentującej dostarczenie paliw gazowych, która jest przedmiotem wniosku.

Prawo do refundacji przysługuje pod warunkiem spełnienia przez gospodarstwo domowe kryterium dochodowego wynoszącego:

- 2 100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 1 500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Dochód weryfikowany jest jednorazowo przy złożeniu pierwszego wniosku. Sposób liczenia dochodu jest analogiczny jak przy ubieganiu się o zasiłek rodzinny, czy dodatek osłonowy w oparciu o art.3 pkt 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 390 z późn.zm.).

W przypadku złożenia pierwszego wniosku o refundację w okresie:

- od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r.– uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2021 r.
- od 1 sierpnia 2023 r. do 31 lipca 2024 r.– uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w 2022 r.

Do wniosku o refundację podatku VAT należy załączyć:

- fakturę dokumentującą dostarczenie paliw gazowych do tego odbiorcy przez przedsiębiorstwo energetyczne,
- dowód uiszczenia zapłaty za tę fakturę.

Wnioski można składać:

- osobiście;
- wysłać za pośrednictwem Poczty Polskiej;
- przy użyciu aplikacji mObywatel (należy wybrać opcję: złoż wniosek i wybrać odpowiedni wniosek);
- elektronicznie, wysyłając pismo ogólne) na skrzynkę ePUAP Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu, do którego załączony zostanie **wypełniony i podpisany** elektronicznie wniosek o refundację podatku VAT.

Tabela nr 60. Dodatek gazowy przyznany i wypłacony w 2023 r.

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Kwota z wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Kwota z wniosków rozpatrzonych negatywnie
2023	333	210	59.123,72 zł	76	16.559,33 zł

XXII. Pomoc skierowana do obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

1. Pomoc w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę oraz świadczenia z pomocy społecznej .

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – „Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe”.

W 2023 roku z tej formy pomocy skorzystało 464 obywateli Ukrainy na łączną kwotę 139 200 zł. W/w mogli również skorzystać z pomocy żywnościowej w ramach Unijnego Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Na terenie Przemysła dystrybucją żywności dla obywateli Ukrainy zajmuje się Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Caritas Archidiecezji Przemyskiej.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemysłu wydał 72 skierowania potrzebującym przebywającym na terenie miasta Przemysła w związku z konfliktem zbrojnym. Ponadto dzieciom obywateli Ukrainy uczęszczającym do szkół i przedszkoli działających na terenie miasta Przemysł udzielono pomocy w postaci wyżywienia. Od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wydano 37 decyzji przyznających pomoc w postaci zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie kosztów całodziennego wyżywienia dziecka w przedszkolu. Jednocześnie objęto pomocą w formie dożywiania 58 dzieci w szkołach na terenie Miasta Przemysła.

2. Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia.

Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy jest formą wsparcia dla gospodarstw domowych, które przyjęły obywateli Ukrainy i zapewniły im zakwaterowanie i wyżywienie na własny koszt. Podstawą prawną do przyznania świadczenia jest ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 z późn. zm.).

Osoby, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom z Ukrainy muszą złożyć wniosek określony wzorem rozporządzenia z dnia 28 października 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1684). Do wniosku należy dołączyć karty osób przyjętych do zakwaterowania i wyżywienia. Kwota świadczenia wynosi 40,00 zł za osobę dziennie na okres 120 dni od momentu przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej po 24.02.2022 r. Kwota ta może być podwyższona przez Wojewodę, gdy podmiotem zapewniającym zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy jest jednostka organizacyjna, osoba prawna albo przedsiębiorca. Świadczenie wypłacane jest wnioskodawcom. Gmina może przedłużyć przyznanie świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni w przypadku zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy, którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności; ukończyli 60 rok życia (kobiety), 65 rok życia (mężczyźni); kobiety w ciąży i osoby wychowujące dzieci do 12 miesiąca życia; osobom samotnie sprawującym opiekę nad 3 i więcej dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; osobom małoletnim wymienionym w art. 25a ust. 1 ustawy.

Tabela Nr 61. Zestawienie przyznania świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy.

Rok	Liczba wniosków	Liczba obywateli Ukrainy objętych pomocą	Kwota wypłacona wnioskodawcom (zł)
2022	1 391	4 480	5 069 025,00
2023	650	1 130	1 616 865,00

3. Świadczenia rodzinne.

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, są uprawnieni także do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Jeżeli obywatel Ukrainy wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie do 30 czerwca 2024 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest wyżej określoną osobą. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie prawo do świadczeń rodzinnych, odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”. W/w ustawa przewiduje również, że przysługujące na dziecko świadczenia rodzinne, z wyłączeniem świadczenia rodzicielskiego przysługują także opiekunowi tymczasowemu dziecka. Przyznając prawo do świadczeń rodzinnych opiekunowi tymczasowemu stosuje się odpowiednio art. 5 ust. 11 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym w przypadku, gdy prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego, ustalając dochód uwzględnia się tylko dochód dziecka.

Z powyższego przepisu wynika, że:

- o świadczenia rodzinne na rzecz dzieci, z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego, których dotyczy ustawa pomocowa może wnioskować nie tylko rodzic danego dziecka czy opiekun prawny, ale również opiekun tymczasowy ustanowiony przez sąd. Opiekun tymczasowy do wniosku o świadczenia rodzinne na dzieci powinien dołączyć postanowienie sądu opiekuńczego/jego odpis o ustanowieniu go opiekunem tymczasowym dziecka, którego kopię organ właściwy potwierdza za zgodność z oryginałem i pozostawia w aktach sprawy.

Tabela Nr 62. Realizacja zasiłków rodzinnych wypłaconych obywatelom Ukrainy wraz z dodatkami w 2023 roku na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba wypłaconych świadczeń
I	Zasiłki rodzinne	71 377	624
	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	27 387	230

1.	Urodzenia dziecka	1 000	1
2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
3.	samotnego wychowywania dziecka	8 299	43
4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	4 180	40
5.	rozpoczęcia roku szkolnego	2 508	26
6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	0	0
6a.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0
6b.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0
7.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	11 400	120
8.	Świadczenie pielęgnacyjne	154 854	68
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	43 816	203
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
11.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1 000	1
12.	Świadczenie rodzicielskie	31 226	33
13.	Razem	329 660	1 159

4. Pomoc materialna dla uczniów.

- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 103 z późn. zm.), o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

- Zgodnie z art. 53. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie

niniejszej ustawy albo który przebywa legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogą być przyznane świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym na zasadach określonych w rozdziale 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z zastrzeżeniem ust. 2–5.

Stypendia i zasiłki szkolne dla obywateli Ukrainy zostały przyznane w ramach środków finansowych przeznaczonych na ten cel w całości z budżetu państwa.

Tabela Nr 63. Udzielone stypendia i zasiłki szkolne w 2023 r. obywatelom Ukrainy

	Stypendia szkolne	Zasiłki szkolne
Liczba uczniów objętych pomocą	5	0
Wyplacona kwota	3 574,47	0
Łączna kwota wypłaconych świadczeń:	3 574,47	

XXIII. Najważniejsze dokonania w 2023 r.

- Funkcjonowanie punktu obsługi klienta w głównym budynku MOPS.
- Funkcjonowanie w budynku MOPS przy ul. Leszczyńskiego 3 punktu udzielania darmowych porad prawnych, funkcjonującego w godzinach porannych oraz popołudniowych.
- Wydawanie zaświadczeń do Programu „Czyste Powietrze”.
- Sprawne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Znaczna poprawa kwalifikacji kadr - uzupełnianie wykształcenia, studia podyplomowe, specjalizacja w zawodzie oraz kursy, szkolenia i warsztaty doskonalące.
- Poprawa warunków pracy pracowników i obsługi klientów – remont obiektu przy ul. Leszczyńskiego 3.
- Doposażenie stanowisk pracy w nowy sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne oprogramowanie.
- Mniejsza liczba skarg i interwencji ze strony klientów w stosunku do roku poprzedniego.
- Poprawa jakości decyzji administracyjnych co skutkuje małą liczbą odwołań i uchyleń decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze.
- Koordynacja działań i poprawa przepływu informacji do jednostek nadzorowanych w imieniu Prezydenta.
- Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez realizację programu POPŻ.

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne,
- Organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych,
- Realizacja rządowego programu „Karta Dużej Rodziny”, a także programu „Przemyska Karta Rodziny Wielodzietnej 3+ i rodziny zastępczej”.
- Realizacja zadań dotyczących świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym skierowanych do uczniów w formie zasiłków i stypendiów.
- Wsparcie rodziców, którym nie przysługuje zasiłek macierzyński, poprzez wypłatę świadczenia rodzicielskiego przez pierwsze 12 miesięcy życia dziecka,
- Realizacja Programu Osłonowego „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemysła na 2023”.
- Wsparcie Seniorów oraz osób niepełnosprawnych poprzez realizację Programu „Złota rączka”, którego głównym celem jest wsparcie w/w osób poprzez świadczenie drobnych, bezpłatnych usług w miejscu zamieszkania beneficjenta.
- Realizacja rządowego programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”, którego głównym celem jest wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia.
- Wojna, która wybuchła na Ukrainie oraz związany z nią kryzys uchodźczy narzuciły do realizacji wiele nowych zadań. Uciekający przed wojną Ukraińcy mogli skorzystać z takich form wsparcia jak zakwaterowanie i wyżywienie u prywatnych osób oraz instytucji, jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na osobę, pomoc dla dzieci w formie posiłków realizowane w placówkach oświatowych, a także wsparcie w postaci świadczeń rodzinnych.
- W minionym roku kontynuowano wypłatę świadczeń pieniężnych, które miały na celu zrekompensowanie obywatelom coraz gorszej sytuacji finansowej wynikającej gwałtownie rosnącej inflacji. Świadczenia te mają na celu zrekompensowanie rosnących cen nośników energii oraz produktów żywnościowych. Wymienić tu należy dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych z tyt. wykorzystania niektórych źródeł ciepła czy też dodatek elektryczny.
- W 2023 roku MOPS rozpoczął wypłatę nowego świadczenia - refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe. Refundacja poniesionych kosztów podatku VAT przysługuje gospodarstwom domowym, które wykorzystują do ogrzewania paliwa gazowe i spełniają kryterium dochodowe. Początkowo refundacja dotyczyła okresu od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., jednak nowelizacją ustawy z grudnia 2023 r. została wydłużona i przysługuje do 30 czerwca 2024 r.

XXIV. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2024 ROK.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyśle świadcząc bezpośrednio pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej jest w stanie wskazać rzeczywiste potrzeby gminy związane z zapewnieniem godnego życia jej mieszkańcom. Określając potrzeby w zakresie pomocy społecznej uwzględniono dane ze sprawozdawczości Ośrodka, zgłaszane przez mieszkańców potrzeby, warunki pracy i doświadczenia osób pracujących w terenie oraz aktualne przepisy prawne.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w mieście, a także analizy zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej, a wymagające zabezpieczenia w 2024 r.:

Potrzeby w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej:

- podejmowanie działań służących aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej osób marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – realizacja projektów i programów zewnętrznych,
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań pomocy społecznej,
- dalszy rozwój form wsparcia i instrumentów w pracy socjalnej (w tym asystentury rodzinnej),
- prowadzenie i rozwój współpracy partnerskiej instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej klientów MOPS,
- podnoszenie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych, rozszerzenie i dostosowanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi pracy,
- zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych:
 - kontynuacja realizacji projektu "Złota Rączka dla Przemyskich Seniorów 70+ i osób niepełnosprawnych 50+" na rok 2024,
 - realizacja Programu Ostonowego „Teleopieka dla potrzebujących seniorów 65+ z terenu Miasta Przemyśla na 2024 rok”
- podnoszenie kompetencji pracowników poprzez zapewnienie środków finansowych na warsztaty i szkolenia.

- poprawa warunków wynagrodzeń kadry tut. Ośrodka. Poziom wynagrodzenia kadry Ośrodka jest niewspółmierny do realizowanych zadań i podnoszonej za nie odpowiedzialności. Realizowane przez Ośrodek zadania są trudne, wymagające specjalistycznej, interdyscyplinarnej wiedzy i kwalifikacji, ciągłego dokształcania się, a klienci często roszczeniowi i agresywni, co powoduje, że praca w pomocy społecznej jest pracą niebezpieczną i obciążeniową.

Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej:

- dążenie do zwiększenia liczby zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka,
- prowadzenie działań w kierunku pozyskania liczby rodzin pomocowych,
- kontynuowanie szkoleń dla rodzin zastępczych,
- prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych,
- rozwijanie systemu poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, ułatwiać rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i medycznej,
- tworzenie sieci wsparcia dla rodzin (wolontariusze, organizacje pozarządowe, instytucje kulturalno-oświatowe),
- rozwijanie współpracy z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (sąd, ośrodek adopcyjny, szkoły, przedszkola, poradnie, ośrodki pomocy społecznej, policji itp.),
- dokształcanie pracowników wspierających rodziny zastępcze,
- tworzenie warunków do prowadzenia zajęć grupowych z dziećmi i młodzieżą,
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych, m.in. z rządowego programu wspierania systemu pieczy zastępczej, funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych na pełną realizację zadań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej.

Przedstawione potrzeby wskazują na konieczność dalszego rozwoju form wsparcia i rozwoju instrumentów pracy socjalnej (w tym asystentury rodzinnej). Zmiany demograficzne w Przemyślu znajdują odzwierciedlenie w rosnących wydatkach na pomoc usługową i instytucjonalną skierowaną do osób starszych i niepełnosprawnych.

Przedstawione sprawozdanie obejmuje szeroki zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przemyślu. Realizuje on działania z zakresu pomocy społecznej, na poziomie gminy jak i powiatu, a także z zakresu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu realizuje szereg innych zadań z zakresu polityki społecznej, m.in.:

- obsługa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- wypłata dodatków mieszkaniowych,
- wypłata świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- wypłata dodatków osłonowych,

- wypłata środków odbiorcom paliw gazowych refundacji podatku VAT (od 2023 roku),
- wypłata świadczeń pieniężnych dla uchodźców z Ukrainy (zadanie realizowane od 2022 r.),
- wypłata świadczeń pieniężnych przysługujących z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (zadanie realizowane od 2022 r.)

Zadania Ośrodka można podzielić na zadania o charakterze pomocowym, aktywizacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym, organizacyjnym, opiniodawczym, sprawozdawczym i nadzorczym.

Wdrażając zadania napotyka się często na bariery finansowe i organizacyjne. Zbyt niskie koszty obsługi nowych zadań powodują obciążenie dotychczasowych pracowników.

XXV. ZAGROŻENIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIĘCZY ZASTĘPCZEJ W 2024 ROKU.

- brak możliwości zatrudnienia pracowników do ilości realizowanych zadań na pełny etat oraz z PUP- staże, prace interwencyjne,
- trudności w pozyskiwaniu nowych rodzin zastępczych, a w szczególności niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz rodzin pomocowych,
- zbyt mała liczba szkoleń dla pracowników MOPS z powodu ograniczeń finansowych,
- brak środków na obsługę dodatkowych zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie – obsługa Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przemocy Domowej,
- zbyt małe środki przeznaczone na realizację świadczeń fakultatywnych (m.in. zasiłków celowy, specjalnych zasiłków celowych) oraz Programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”.

DYREKTOR

mgr Piotr Hryniścyń

Opracował:

Renata Pająk
wraz z zespołem współpracującym.